ЗМІСТ

ВСТУП 3

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ 4

2. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ) 6

2.1. ПОТОЧНИЙ СТАН ДОВКІЛЛЯ 6

2.2 ПОТОЧНИЙ СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ 22

3. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я ЛЮДЕЙ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ) 23

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, В ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ) 23

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ 26

6. ОПИС НАСЛІДКІВ НА ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ – 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ 27

7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ 35

8. ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-

ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ) 50

9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ 52

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ) 55

11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ 55

ВСТУП

Схема охорони навколишнього природного середовища виконана у складі генерального плану населеного пункту Утконосівка Ізмаїльського району Одеської області зі зміною меж, згідно вимог Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації та завдання на розроблення від 25.11.2019 року.

Розділ "Охорона навколишнього природного середовища" виконується відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», містобудівна документація підлягає стратегічній екологічній оцінці в порядку, встановленому Законом України "Про стратегічну екологічну оцінку". Розділ "Охорона навколишнього природного середовища", що розробляється у складі проєкту містобудівної документації, **одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку, який має відповідати вимогам Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку".**

Вищезазначена схема виконана на копії проєктного плану на актуалізованій картографічній основі у цифровій формі, як набір профільних геопросторових даних у місцевій системі координат, що має зв’язок із державною системою координат УСК-2000, виконаний ДНВП «Геосистема» у 2015 році.

Можливість розроблення даної містобудівної документації обумовлене наявністю кваліфікаційного сертифікату відповідального виконавця окремих видів робіт (послуг), пов’язаних із створенням об’єкта архітектури, а саме - містобудівної документації (серія АА №002158 від 23.06.2014 року).

Графічні документи містобудівної документації виготовлені з застосуванням програмного комплексу Delta/Digitals 5.0 (XE) та ДСТУ Б Б.1.1-17:2013 «Умовні позначення графічних документів містобудівної документації».

У складі розділу «Охорона навколишнього природного середовища»(звіт про СЕО) розроблена «Схема навколишнього природного середовища», що відповідає вимогам ДСТУ-НБ Б.1.1-10:2010 Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації.

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Документація державного планування - Генеральний план поєднаний з планом зонування території населеного пункту с. Утконосівка Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області зі зміною меж є документацією з просторового планування **на місцевому рівні**.

Оновлення містобудівної документації населеного пункту Утконосівка Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області виконане спеціалістами Товариства з обмеженою відповідальністю проєктного бюро "Базис", відповідно до укладеного договору з Утконосівською сільською радою від 28.10.2019 року

Містобудівна документація виконана на підставі: рішення Утконосівської сільської ради №448/VII від 18 квітня 2019 р.; завдання на розроблення генерального плану населеного пункту с. Утконосівка Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області затвердженого від 25.11.2019 р. та державних вимог, що надані Одеською обласною державною адміністрацією.

Відповідно до завдання на розроблення генерального плану населеного пункту, у складі проєкту розробляються окремі розділи: план червоних ліній (ДСК, Том 2), розділ «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) на особливий період та мирний час» (ДСК, Том 4.1, Том 4.2), розділ «Охорона навколишнього природного середовища»,що одночасно є звітом про СЕО (Том 5).

Містобудівні регламенти окремих частин території населеного пункту встановлені, згідно плану зонування території, що розроблений у складі генерального плану за окремим томом (Том 3).

Згідно інформації від Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області, визначено що попередня містобудівна документація – «Проект планування та забудови с. Утконосівка» був розроблений проєктним інститутом ДП «ЦИВІЛЬБУДПРОЕКТ» та затверджений у 1991 році. Відповідно інформації від Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області від 15.02.2016 року №8 , відбулися перейменування вулиць: вулицю Котовського на вулицю Дружби, вулицю Чапаєва на вулицю Ізмаїльська, вулицю Леніна на вулицю Михайлівська, вулицю Карла Маркса на вулицю Шевченка,вулицю Енгельса на вулицю Спортивна ,вулицю Свердлова на вулицю Південна ,провулок Свердлова на провулок Музічєску, вулицю Кірова на вулицю Бессарабська,вулицю Калініна на вулицю Зелена, вулицю Комсомольська на вулицю Паркова,вулицю Дзержинського на вулицю Миру, вулицю Папаніна на вулицю Свободи, вулицю Тінєрєцей на вулицю Молодіжна.

Оновлення містобудівної документації обумовлене необхідністю вирішення поточних питань забудови населеного пункту Утконосівка.

Основною метою розроблення документації з просторового планування є відображення поточного стану соціального та економічного розвитку в с. Утконосівка Ізмаїльського району Одеської області.

Генеральним планом визначені потреби в територіях для забудови, межі перспективного розвитку населеного пункту, межі функціональних зон, розміщення об'єктів культурно-побутового, житлового та промислового призначення, розміщення нових озеленених територій загального користування, загальний стан довкілля населеного пункту

та заходи щодо поліпшення екологічного й санітарно-гігієнічного стану населеного пункту, транспортної та інженерної інфраструктури, заходи щодо санітарного очищення території, заходи щодо охорони об'єктів культурної спадщини.

Основні принципові рішення Генерального плану населеного пункту:

- зміна межі населеного пункту за рахунок земель запасу Утконосівської сільської ради;
- освоєння вільних територій в межах населеного пункту під житлову та громадську забудову;
- вирішеня питання централізованого водопостачання населеного пункту;
- створення території інженерної інфраструктури з улаштуванням ділянок локальних очисних споруд побутової каналізації та очисних споруд дощової каналізації;
- виконання комплексних інженерних вишукуваннь для розроблення проєктної документації щодо реалізації комплексу заходів інженерного захисту територій від підтоплення та затоплення;
- реконструкція кварталів існуючої житлової садибної забудови;
- створення кварталів нової житлової садибної;
- благоустрій та упорядкування нових озеленених територій загального користування;
- збереження існуючої озелененої території загального користування;
- створення територій історико-культурного призначення під існуючими об’єктами культурної спадщини;
- створення площі рекреаційних зон, шляхом утворення нових на вільних від забудови, розпланування території парку в районі новоствореного житлового кварталу садибної забудови;
- оптимізації розмірів санітарно-захисних зон (далі – СЗЗ) сільськогосподарських промислових об’єктів, шляхом модернізації, відновлення, реконструкція та переоснащення;
- створення нових територій сільськогосподарських промислових об’єктів;
- створення нових територій об’єктів комунального призначення;
- вирішення питань щодо санітарного очищення території населеного пункту;
- розширення мережі транспортної інфраструктури (мережа нових вулиць та проїздів).

Містобудівна документація включає в себе цифровий кадастр, розвиває функціональне зонування і враховує стратегії і плани загальнонаціонального і місцевого розвитку і «Проект планування та забудови с. Утконосівка» (затверджений - 1991 рік, розробник - проєктний інститут ДП «ЦИВІЛЬБУДПРОЕКТ»).

"Схема планування території Одеської області" (затверджена від 24.04.2013р.) (розробник - проєктний інститут ДП УДНДІП “Діпроміcто”); „Схема планування території Ізмаїльського району Одеської області”(затверджена від 08 жовтня 2015 року рішенням Ізмаїльської районної державної адміністрації №559-VI, розробник – ТОВ «Авіаційний розрахунковий центр»), згідно інформації Ізмаїльської районної державної адміністрації.

Будь-яке тиражування або копіювання дійсної містобудівної документації без відома ТОВ ПБ «Базис» забороняється.

Містобудівна документація охороняється Законом України «Про авторське право і суміжні права».

Використана література:

1. Геопортал водних ресурсів (http://map.davr.gov.ua);
2. Публічна кадастрова карта України (https://map.land.gov.ua/kadastrova-karta);
3. Геопортал «Відкрите довкілля» (http://openenvironment.org.ua);
4. Геопортал «Інтерактивна карта ґрунтів України» (https://superagronom.com);
5. Геопортал «Ліси України» (https://forestry.org.ua/);
6. «Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» розробник Департамент стратегії та європейської інтеграції (Трофименко Н.С.).

2. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВЯ НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

2.1 ПОТОЧНИЙ СТАН ДОВКІЛЛЯ

Населений пункт розташований в південній частині Ізмаїльського району Одеської області та на березі озера Катлабух. Село знаходиться на відстані 23 км від райцентру і залізничної станції «Ізмаїл».

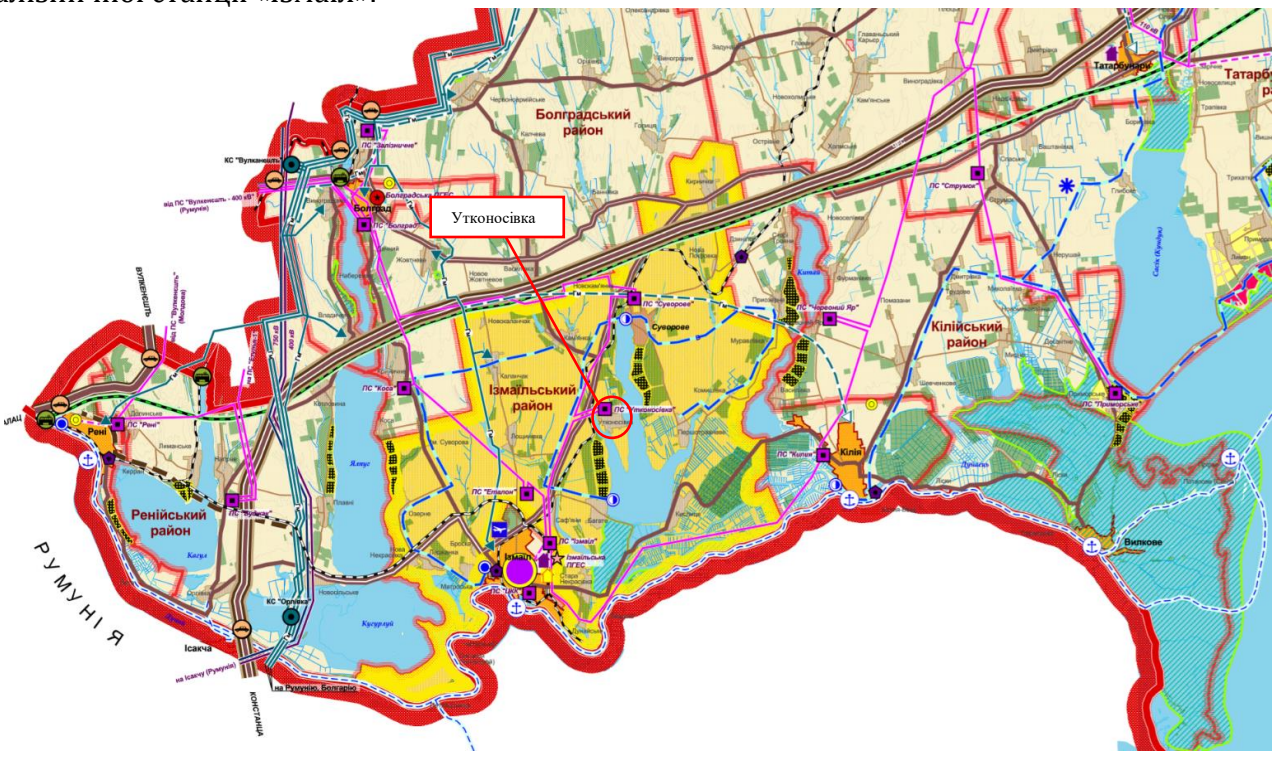

Рис. 1. Схема розташування населеного пункту в системі розселення

Геолого-геоморфологічна будова

Територія Ізмаїльського району Одеської області, згідно з фізико-географічним районуванням, розташована в степовій зоні. В геоморфологічному відношенні село

Утконосівка розташоване на території придунайської рівнини, порізаною яружно-балочної мережею.

В геологічній будові приймають участь кристалічні породи докембрію та осадові відклади палеогенової та четвертинної систем.

Палеогенова система представлена київською свитою, що складені карбонатно-глинистими та піщаними породами. Потужність відкладів складає до 345,0 м. Також наявні відклади сармату, представлені глинами та мергелями з прошарками піску та ракушняку загальною потужністю до 150,0 м.

Четвертинні відклади представлені, в основному, чорноземами.

Загальна характеристика геологічної будови має істотне значення в плані інженерно-будівельної оцінки. При цьому головним об'єктом характеристики є четвертинні відклади, які мають значне поширення на території населеного пункту.

Рел'єф території населеного пункту Утконосівка рівнинний, підноситься над рівнем моря на 5 м з нахилом з північного заходу на південний схід. Відповідно до інформації Причорноморського державного регіонального геологічного підприємства, на території населеного пункту Утконосівка родовищ твердих корисних копалин не зареєстровано.

Гідрологічні умови

Місцерозташування і геоморфологічні особливості території визначили її гідрологічні умови. Відповідно схеми «Гідрологічного районування України», проєктована територія розташована в межах Причорноморської гідрологічної області недостатньої водності.

Згідно інформації Утконосівської сільської ради, на території населеного пункту Утконосівка в наявності об'єкт водного фонду:безіменний струмок. Також, поблизу існуючих меж села Утконосівка знаходиться озеро Катлабух. Розмір прибережної захисної смуги визначено згідно землевпорядної документації «Проект землеустрою зі встановлення водоохоронної зони та прибережної захисної смуги навколо озера Катлабух на території Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області» та затверджена рішенням Утконосівської сільської ради від 19.12.2014 року №564-VI.

Території населеного пункту Утконосівка схильна до підтоплення та затоплення. На час розроблення проєкту с. Утконосівка не забезпечене централізованною системою водопостачання. В межах населеного пункту Утконосівка розташовано 6 водопровідних станцій, що є єдиними джерелами водопостачання для населеного пункту Утконосівка. Водопровідна система не повністю вирішує питання пожежогасіння та водопостачання.

В наявності технічний водопровід, що забезпечує потреби для поливу зелених насаджень, городів та інших потреб.

Водопостачанням населений пункт забезпечується шляхом підвозу води.

У межах території, що проєктується, стаціонарні гідрологічні спостереження не проводяться.

У зв'язку зі збільшенням кількості населення за рахунок будівництва нового житла, що передбачається проєктом, існуюча водопровідна система потребує суттєвої модернізації.

У зв'язку зі збільшенням кількості населення за рахунок будівництва нового житла, що передбачається проєктом, існуюча водопровідна система потребує суттєвої модернізації.

Клімат

Клімат проєктованої території помірно-континентальний, з м'якою зимою та теплим сухим літом.

Характеристика кліматичних умов, основних окремих елементів метеорологічних показників, необхідних для обґрунтування й прийняття планувальних рішень наведена за даними багаторічних спостережень по метеостанціях «Ізмаїл» та «Одеса».

На основі комплексного аналізу кліматичних параметрів, які використовуються при плануванні та забудові населених пунктів, та згідно архітектурно-будівельного кліматичного районування території України (ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 “Будівельна кліматологія”), територія віднесена до II архітектурно-будівельного кліматичного району - Південно-Східний.

Таблиця 2.1. Основні метеорологічні показники

Температура повітря:	середня за рік	+ 9,6 ОС
	абсолютний мінімум	- 29,0 ОС
	абсолютний максимум	+ 37,0 ОС
Відносна вологість	середня за рік	74%
Розрахункова температура	самої холодної п’ятиденки	-17,0 ОС
	зимова вентиляційна	- 6,8 ОС
Опалювальний період:	період	164 діб
Атмосферні опади:	середня річна кількість	461 мм
Висота снігового покриву:	середня декадна	5-7 см
Переважаючий напрямок вітру	теплий період	Пн. Зх
	холодний період	Пн.
	річний	Пн
Максимальна швидкість вітру:	річна	23 м/сек
	5-10 років	27-29 м/сек
	15-20 років	30-32 м/сек
Особливі атмосферні явища:	грози	26 днів
	град	2 днів
	пилові бурі	8 днів
Глибина промерзання ґрунту:	середня	35 см
	найбільша	75 см
Сума активних температур		до 3400ОС
Тривалість без морозного періоду		180 діб

Ґрунтовий покрив

За даними Картограми розповсюдження агровиробничих ґрунтів (графічна частина технічної документації Нормативно-грошової оцінки земель села Утконосівка Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області, виконана Державним підприємством «Одеський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою», 2013 рік) визначені основні агровиробничі групи ґрунтів в межах населеного пункту Утконосівка: чорноземи південні важкосуглинкові,чорноземи південні слабо змиті важкосуглинкові, чорноземи намиті важкосуглинкові.

Гідрогеологічні умови

Місцерозташування і геоморфологічні особливості території визначили її гідрологічні умови. Відповідно схеми «Гідрологічного районування України», проєктована територія розташована в межах Причорноморської гідрологічної області недостатньої водності.

Вся територія населеного пункту Утконосівка, схильна до підтоплення. Зі сходу частково в наявності території, що підлягають затопленню.

Згідно геоструктурних особливостей, територія відноситься до Причорноморського артезіанського басейну. У районі проєктування водоносні горизонти розвинуті у палеогеново-неогенових (сарматських) відкладах на глибинах 400 - 500 метрів, в неогенових відкладах на глибинах 30,0-170,0 метрів, а також в межах річкових долин та балок. Води гідрокарбонатно-натрієвого типу.

На даний час детальне гідрогеологічне вивчення з визначенням кадастрових запасів підземних питних вод по району проєктування не проводились.

Інженерно-будівельна оцінка

Відповідно до схеми інженерно-геологічного районування України, село Утконосівка відноситься до території середньої складності будівельних умов освоєння.

Підземні води по відношенню до бетону не мають агресивності.

В сейсмічному відношенні (ДБН В.1.1 - 12/2014 "Будівництво в сейсмічних районах України") відповідно карти „А" для проєктування та будівництва об'єктів і будівель масового громадського, промислового призначення, різних житлових об'єктів в міській та сільській місцевості територія відноситься до сейсмічної зони (6-7 балів). Згідно карт „В" для проєктування та будівництва об'єктів і будівель підвищеного рівня відповідальності, що мають коефіцієнт надійності не менш 1,1 у відповідності з ГОСТ 27751-88, пошкодження або руйнування яких під впливом землетрусу може призвести до надзвичайних ситуацій регіонального рівня, територія відноситься до сейсмічної зони (6-7 балів) та „С" для особливо відповідальних об'єктів і споруд, що мають коефіцієнт надійності за відповідальністю не менш ніж 1,2 у відповідності з ГОСТ 27751-88, пошкодження або руйнування яких під впливом землетрусу може призвести до надзвичайних ситуацій державного рівня, територія відноситься до сейсмічних зон (8 балів відповідно).

Ґрунти за просадністю відносяться до категорії І типу просідання.

За умов складності інженерно-будівельного освоєння виділяються:

– території сприятливі для будівництва. Це ділянки зі спокійним рельєфом. Ґрунтові води залягають на глибині > 2,5м від поверхні. Ухили поверхні складають 0,5 - 8%. Літологія ґрунтів представлена суглинками, супісями.

– території малосприятливі для будівництва. Представлені локальними пониженнями. Ґрунтові води залягають на глибинах < 2,5 м від поверхні. Освоєння цих ділянок потребує додаткових капітальних затрат на інженерну підготовку території;

– території несприятливі для будівництва. Представлені ділянками деградованих земель. Дані ділянки потребують невідкладного інженерного захисту.

Охорона навколишнього середовища. Еколого-містобудівне обгрунтування

Розділ "Охорона навколишнього природного середовища" розроблений відповідно до вимог Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», ДБН Б.2.2-12:2019 , ДБН Б. 1.1 – 15:2012, ДСН 173-96. При цьому використані дані Департаменту екології та природних ресурсів Одеської ОДА, ДНВП

«Геоінформ України», Одеського Обласного управління водних ресурсів та інших обласних служб.

На основі аналізу природної та техногенно-екологічної ситуації була складена Схема планувальних обмежень (М 1:2000), що є складовою Схеми охорони навколишнього природногосередовища та є основою для розроблення функціонально-планувальної структури території (графічна частина до дійсного Розділу).

Планувальні обмеження

З метою дотримання вимог санітарного, екологічного та природоохоронного законодавства при урахуванні державних, громадських і приватних інтересів під час планування, забудови та іншого використання територій, в складі даного проєкту розроблені планувальні обмеження, які показані на «Схемі планувальних обмежень».

Схема планувальних обмежень представлена санітарно-захисними зонами від сільськогосподарських підприємств для яких нормативні параметри становлять від 100 до 50 м та, які розташовані в межах та за межами населеного пункту Утконосівка.

Таким чином, система планувальних обмежень, що регламентує проєктне рішення представлена СЗЗ від сільськогосподарських підприємств. Проєктне рішення дані вимоги враховує.

При прийнятті проєктних рішень щодо функціонального використання території також враховуються охоронні зони комунікаційних об'єктів, інженерних мереж та споруд (як існуючих, так і проєктних).

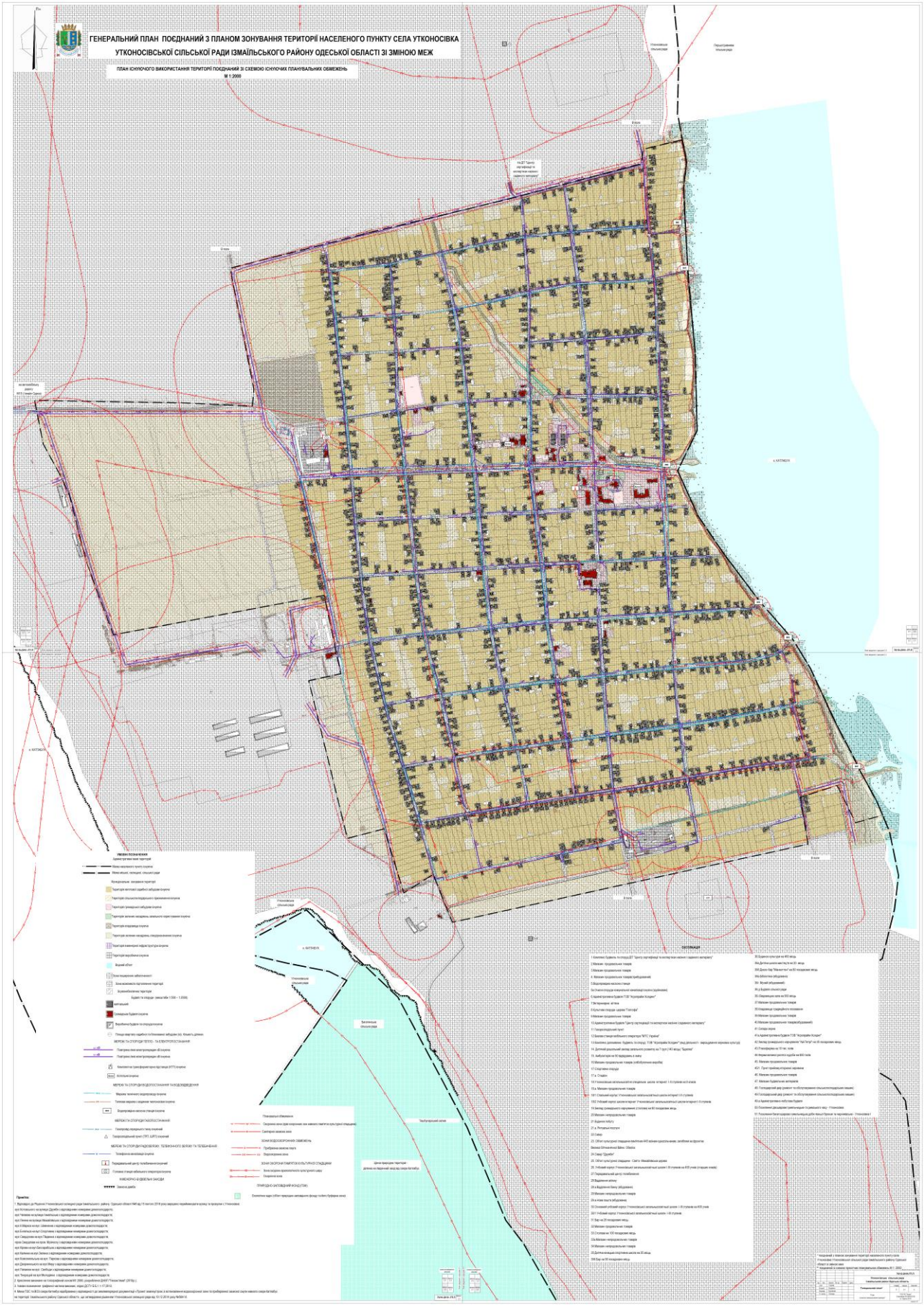

Рис. 2. Схема існуючих планувальних обмежень

Таблиця 2.2. Нормативні СЗЗ основних діючих виробництв та інших об'єктів

Об'єкти	Нормативна СЗЗ, (м)	Документ
Виробничі, сільськогосподарські та складські об'єкти (за межами населеного пункту)		
Склади зерна	50	ДСП 173-96
Господарські двори(ремонт, технічне обслуговування та зберігання сільськогосподарських машин та автомобілів)	100	ДСП 173-96 (додаток №5)
Ферма великої рогатої худоби на 100 голів	100	ДСП 173-96
Комунікаційні об'єкти		
Газорозподільний пункт (ГРП)	15	(ДБН В.2.5-20-2001, табл.8)
ЛЕП (10 кВ) кВ – охоронна зона	10	ДНС 239-96
Водопровідні насосні станції	30	ДБН В.2.5-74:2013 ДБН Б.2.2-12:2019 п.11
Об'єкти комунального призначення		
Кладовище традиційного поховання (в межах села Утконосівка)	300	ДСП 173-96 (додаток №4)
Паспортизований полігон твердих побутових відходів (за межами села Утконосівка)	500	ДСП 173-96 (додаток №4)
Природоохоронні об'єкти		
Водоохоронна зона - озеро Катлабух	Землевпорядна документація «Проект землеустрою зі встановлення водоохоронної зони та прибережної захисної смуги навколо озера Катлабух на території Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області»	ВКУ (ст.№87)
Прибережна захисна смуга водного об'єкту – озеро Катлабух	Землевпорядна документація «Проект	ВКУ (ст.№88)

Об’єкти	Нормативна СЗЗ, (м)	Документ
	землеустрою зі встановлення водоохоронної зони та прибережної захисної смуги навколо озера Катлабух на території Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області»	
Прибережна захисна смуга водного об’єкту - безіменний струмок	25	ВКУ (ст.№88)

Повітряний басейн

За метеорологічними умовами село Утконосівка відноситься до територій з помірним потенціалом забруднення атмосферного повітря та умовно сприятливими умовами розсіювання промислових викидів (районування України за потенціалом забруднення).

Стан атмосферного повітря залежить від обсягів забруднюючих речовин стаціонарних та пересувних джерел забруднення. Станом на 01.01.2019 на обліку Департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації відсутні об’єкти, які сприяють або можуть справити шкідливий вплив на здоров’я людей і стан атмосферного повітря на території села Утконосівка.

Інформація щодо незадовільного стану атмосферного повітря території населеного пункту Утконосівка Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області до Департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації не надходило.

Екологічний стан населеного пункту у частині атмосферного повітря можна вважати задовільним.

Заходи по оздоровленню повітряного басейну необхідно передбачити відповідно до вимог статей 10-22 Закону України «Про охорону атмосферного повітря».

Інформація щодо незадовільного стану атмосферного повітря території Ізмаїльського району Одеської області наведена у матеріалах Регіональної доповіді «Про стан навколишнього природного середовища в Одеській області у 2016 році»: викиди шкідливих речовин в атмосферу у 2016 році становили 75,734 т, що на 8,834 т більше, ніж у 2015 році.

Таблиця 2.3. Обсяги викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами в атмосферне повітря по районам та містам Одеської області у 2016 р. (т)

Район	Обсяги викидів, т		Збільшення/ зменшення (-) викидів у 2016 р. проти 2015 р., т	Обсяги викидів у 2016 р. до 2015 р., %	Викинуто в середньому одним підприємством, т
	у 2015 р.	у 2016 р.			
Ізмаїльський	66,9	75,734	8,845	113,2	25,245

Джерелом забруднювання повітряного басейну населеного пункту може виступати транзитний автотранспорт, який рухаючись по дорозі спричиняє шум, погіршує екологічний стан села та навантажує вуличну мережу. За останні роки дана проблема навіть погіршилась, що визначається також технічним зносом рухомого складу техніки та сумнівною якістю пального. Серед забруднюючими речовин варто виділити окисли вуглецю, окисли азоту, легкі органічні сполуки, пил. Збільшення викидів забруднюючих речовин перш за все зумовлено збільшенням автотранспорту, погіршенням технічного стану автомобільного парку, незадовільною якістю палива, відставанням темпів розвитку вулично-шляхової мережі, труднощами щодо контролю великої кількості автотранспорту як джерела забруднення атмосфери (приватний транспорт, транзит). Емпіричні рівні забруднення в межах зони впливу дороги становлять 0,2 ГДК і не перевищують нормативних величин.

Проєктне рішення враховує проблему забруднення повітря. Система організації дорожнього руху спрямована на її вирішення. При цьому фактор забруднення повітря знаходиться в постійно динамічному стані і залежить від багатьох складових. Вирішення проблеми можливе шляхом покращення планувальної організації території та транспортним каркасом населеного пункту.

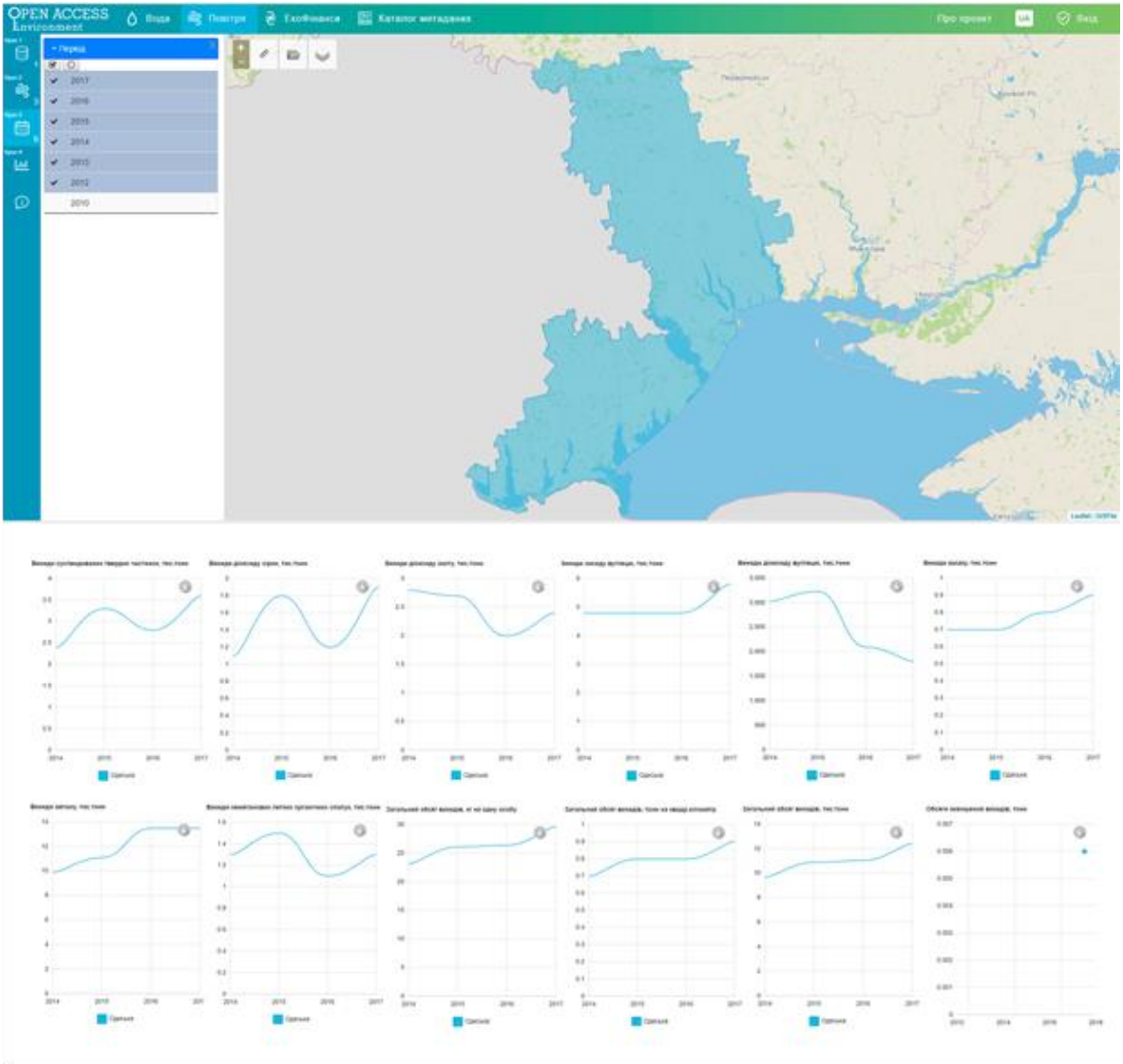

Рис. 3. Викопіювання з Геопорталу «Відкрите довкілля» (http://openenvironment.org.ua)

Водний басейн

Згідно інформації Державного агенства водних ресурсів України від 16.10.2019 року №1700/18/16, на території населеного пункту Утконосівка в наявності об'єкт водного фонду: безіменний струмок. Також, поблизу меж села Утконосівка в наявності водосховище Катлабух.

Озеро Катлабух відокремлене від Дунаю греблею і має режим водосховища. Водообмін із Кислицьким гирлом Дунаю регулюється шлюзом.

Береги Катлабуху складені з третинних вапняків, прикритих пісками і глинами з гіпсом. Південні береги озера низинні, заболочені. Північні береги підведені, місцями обривисті. Висота берегів складає 8-10 м. Площа озера – 67 км^2, глибина до 4 м.

Згідно інформації Утконосівської сільської ради для озера Катлабух у 2013 році була розроблена ДП «Одеський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою» землевпорядна документація **«Проект землеустрою зі встановлення водоохоронної зони та прибережної захисної смуги навколо озера Катлабух на території Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області»** та затверджена рішенням Утконосівської сільської ради від 19.12.2014 року №564-VI.

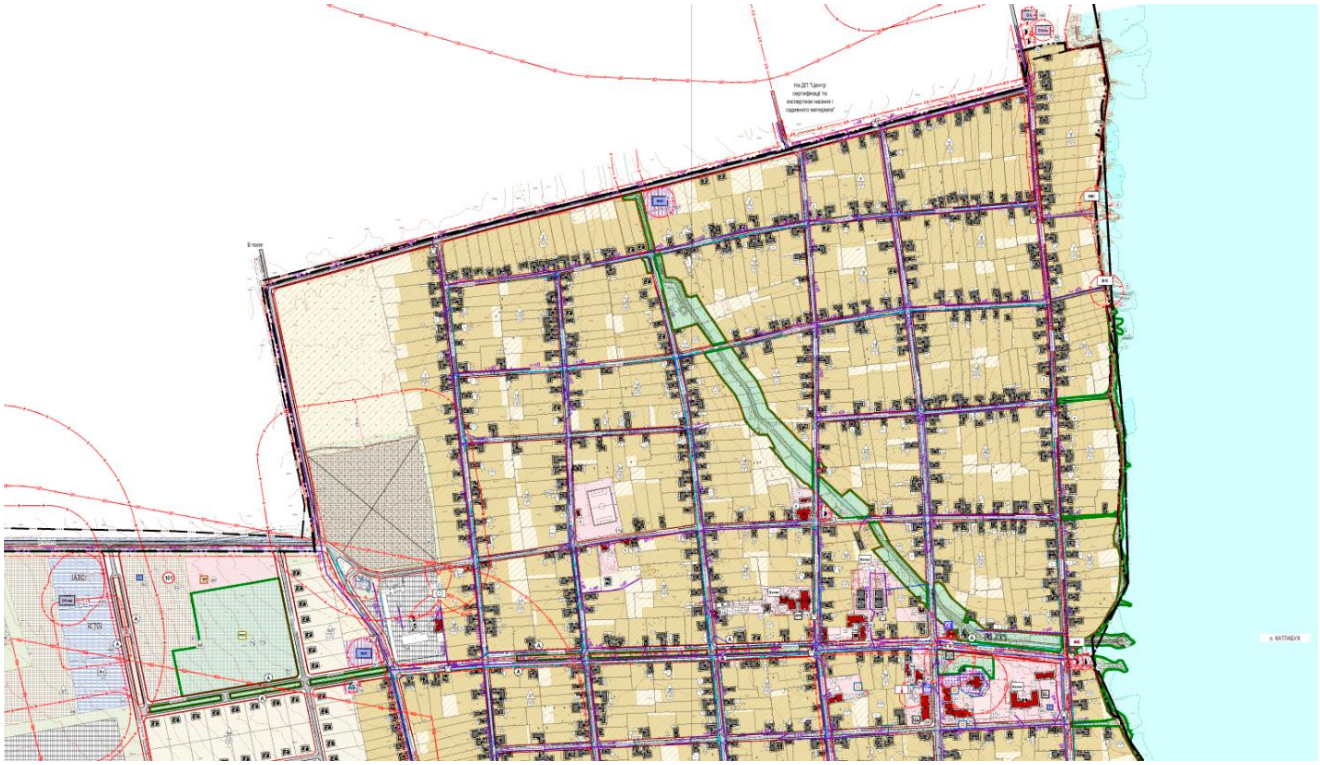

Рис. 4. Схема розташування водного об’єкту

Рис. 5. Використовування з публічної кадастрової карти України
Схема умовної прибережної захисної смуги
(https://map.land.gov.ua)

Стан ґрунтів

Спеціальних робіт по геохімічній зйомці ґрунтів села Утконосівка не виконувалось.

Існуюча в населеному пункті Утконосівка система збору та утилізації специфічних відходів відсутня.

За даними Картограми розповсюдження агровиробничих ґрунтів (графічна частина технічної документації Нормативно-грошової оцінки земель село Утконосівка Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області, виконана Державним підприємством «Одеський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою», 2013 рік) визначені основні агровиробничі групи ґрунтів в межах населеного пункту Утконосівка: чорноземи південні важко-суглинкові,чорноземи південні слабо змиті важко суглинкові,чорноземи намиті важко суглинкові.

Місця видалення відходів (МВВ), згідно інформації Утконосівської сільської ради в наявності: паспортизований полігон твердих побутових площею 3,0 га, який розташован за межами населеного пункту Утконосівка з північного заходу (на відстані орієнтовно 400 м). В межах встановлених планувальних обмежень відсутня будь-яка забудова.

В населеному пункті відсутні сміттєсортувальні, сміттєпереробні та сміттєспалювальні станції, заводи, або комплекси. Не впроваджено роздільний збір вторинної сировини із побутових відходів.

В межах населеного пункту Утконосівка відсутні місця видалення або утилізації для виробничих відходів. Розміщення малотоксичних промислових відходів на сміттєзвалищах не погоджено в установленому порядку.

Станом на 01.01.2019 року, не числяться підприємства, що мають спеціальні дозволи на користування надрами на території населеного пункту Утконосівка.

В результаті аналізу виявлено, що в населеному пункті відсутні:

- проєкт МВВ, документ щодо введення в експлуатацію, інструкція з експлуатації МВВ, щорічний технологічний план організації робіт із захоронення відходів, не визначена проєктна місткість МВВ;
- не здійснюється приймання і контроль відходів;
- відсутні засоби захисту навколишнього природного середовища МВВ, а також щодо вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату;
- не здійснюються спостереження за станом забруднення навколишнього природного середовища в районі МВВ;
- відсутні данні про обсяги накопичення відходів, клас їх безпеки та небезпечні складники.

Відповідно до інформації Утконосівської сільської ради, на території села Утконосівка худобомогильники відсутні. Але, за межами в наявності недіючий худобомогильник. Рік закриття 2010.

За межами населеного пункту Утконосівка відсутня територія складування непридатних або заборонених до використання пестицидів та агрохімікатів.

Варто зауважити, що забруднені ґрунти є вторинним джерелом забруднення підземних та поверхневих вод, а також атмосферного повітря через незадовільний стан покриття вулиць, недостатню кількість зелених насаджень. Вирішення питання щодо санітарного очищення території населеного пункту Утконосівка є актуальним.

В наявності існуюче кладовище традиційного поховання з північного заходу в межах населеного пункту Утконосівка.

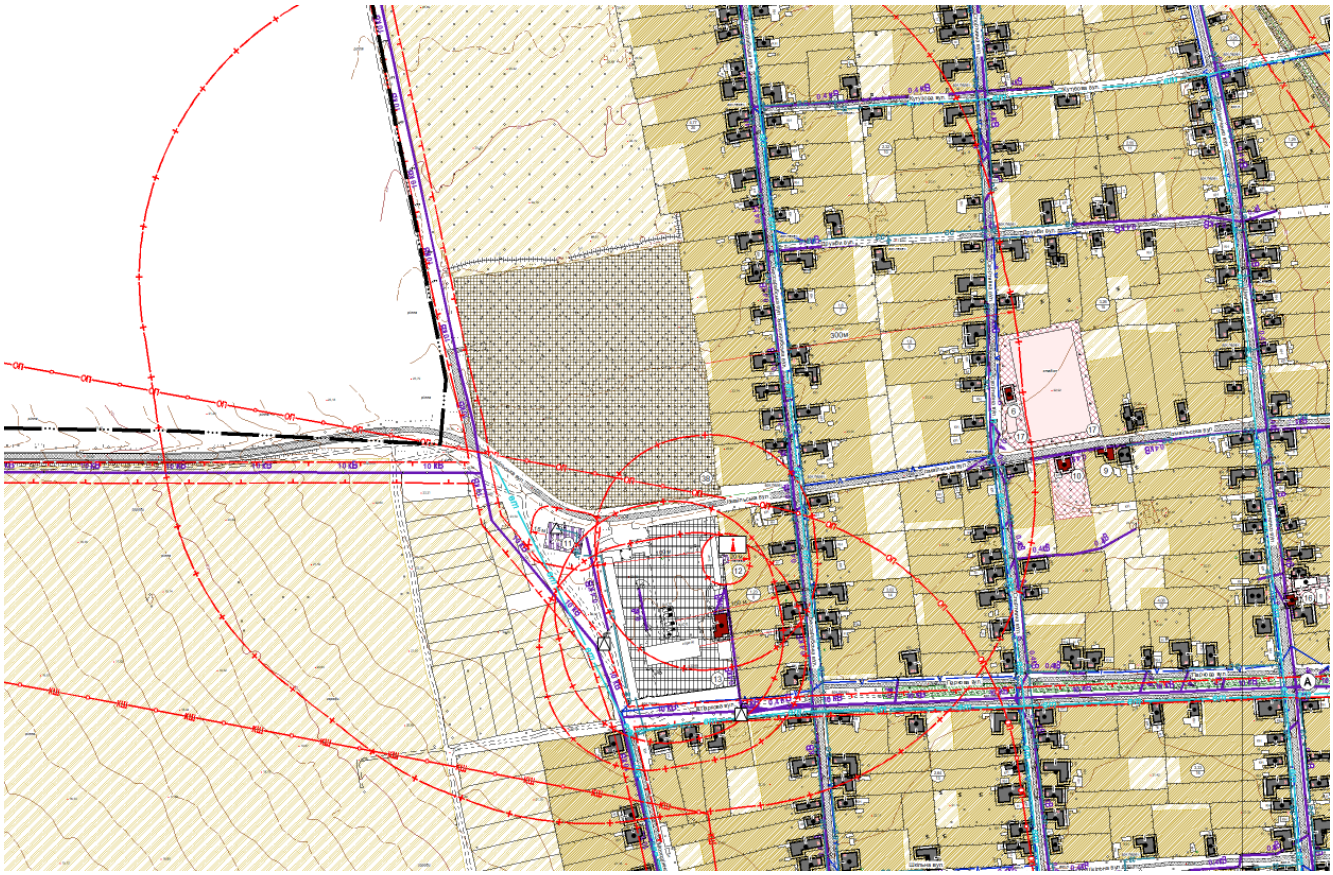

Рис. 6. Схема розташування кладовища традиційного поховання

Рис.7 Викопіювання з Публічної кадастрової карти паспортиризованого полігону твердих побутових відходів.

Радіаційний стан

Відповідно Постанови КМУ № 106 від 23.07.1991 року і № 600 від 29.01.1994 року, територія, що проєктується, не входить в перелік територій, забруднених в результаті аварії на ЧАЕС Рівні гама-фону становлять у середньому 12 мкР/год, щільність забруднення ґрунтів цезієм 137 складає менше 1 ки/км^2.

Дозиметричний паспорт населеного пункту не розроблявся. Природна радіоактивність не перевищує допустимі норми згідно БДУ – 91.

У Департаменті екології та природних ресурсів відсутні дані щодо перевищення рівня природного радіаційного фону і вмісту штучних та природних радіонуклідів в межах населеного пункту Утконосівка.

В межах системи моніторингу Головним управлінням Держсанепідслужби в Одеській області за 2016 рік на радіаційне забруднення досліджено 70 проб атмосферного повітря, з них нестандартних не виявлено.

Виходу радону не зареєстровано. Система планувальних обмежень відсутня.

Щільність випадів техногенних радіонуклідів знаходилась на рівні попередніх років.

Концентрація радіоактивних елементів як природного, так і штучного походження в приземному шарі атмосфери утримується на сталому рівні. Можна очікувати подальше зменшення концентрації штучних радіонуклідів в повітрі, як за рахунок їх природного розпаду, так і їх подальшого заглиблення у ґрунт.

Електромагнітний фон

Електропостачання споживачів електроенергії населеного пункту Утконосівка здійснюється від електростанції - ПС 110/35 «Утконосівка».

Споживачі в межах населеного пункту отримують електроенергію по мережах 10 кВ та 0,4кВ, які виконані повітряними лініями від трансформаторних підстанцій ТП-10/0,4 кВ. Існуючі електромережі 10 кВ виконані на залізобетонних опорах та знаходяться в задовільному стані.

Існуючі електромережі 0,4 кВ виконані на залізобетонних опорах та частково знаходяться в незадовільному стані.

Загальна потреба по електропостачанню на 01.01.2019 складає **5,742млн. Вт. год/рік.**

Згідно ДСН 239-96 для мереж ЛЕП напругою 10 кВ встановлюються охоронна зона 10 м в обидва боки.

Акустичний режим

Основним джерелом шуму с. Утконосівка може виступати вулична мережа з середнім показником інтенсивності руху автотранспорту, переважно по вул. Паркова.

Санітарні розриви від червоних ліній вулиць до лінії регулювання житлової забудови потрібно приймати, згідно з ДБН Б.2.2-12:2019.

Проєктне рішення дані обмеження враховує. Система організації руху та реконструкція вуличної мережі спрямована на вирішення транспортної проблеми.

Решта джерел шумового забруднення, такі як трансформаторні підстанції, мають локальний вплив, що, як правило, не виходить за межі охоронної зони об`єктів.

Природоохоронні території та об’єкти

Відповідно до інформації Утконосівської сільської ради в існуючих межах території села Утконосівка Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області відсутні території та об’єкти природно-заповідного фонду, а також території, зарезервовані до подальшого заповідання.

Але, на північному сході територія села Утконосівка Ізмаїльського району Одеської області межує з територією, зарезервованою до наступного заповідання з умовною назвою «Катлабузькі плавні» загальною площею 6000 га.

Територія, зарезервована до наступного заповідання з умовною назвою **«Катлабузькі плавні»** - це природний комплекс, що входить в систему водно-болотних угідь придунайського регіону. Тут збереглась значна кількість рідкісних видів флори і фауни.

Відповідно до Регіональної схеми формування екологічної мережі Одеської області, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 20.05.2011 року №136-VI, територія населеного пункту Утконосівка входить до складу Нижньо-Дунайського природного регіону всеєвропейської екомережі, Азово-Чорноморського природного коридору національної екомережі та Нижньо-Дунайського регіонального екологічного коридору.

Рис. 8. Викопіювання з публічної кадастрової карти України

Природно-заповідний фонд (https://map.land.gov.ua/)

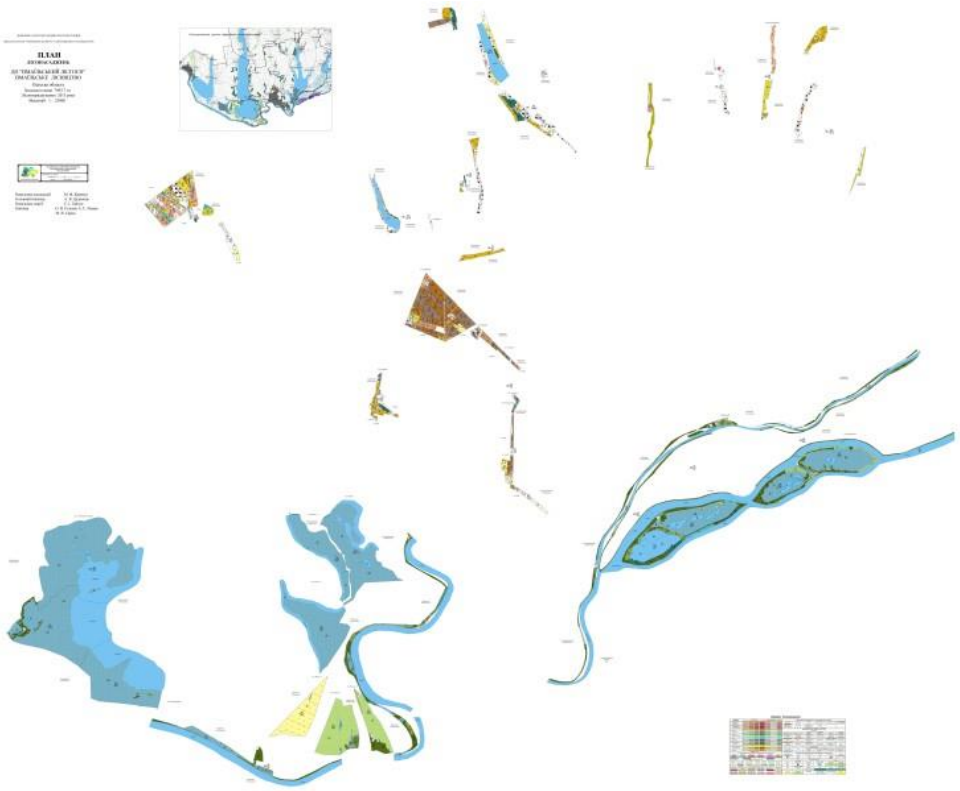

Рис. 9. Викопіювання з плану лісонасаджень ДП «Ізмаїльський лісгосп» Ізмаїльське лісництво (http://www.lisproekt.gov.ua)

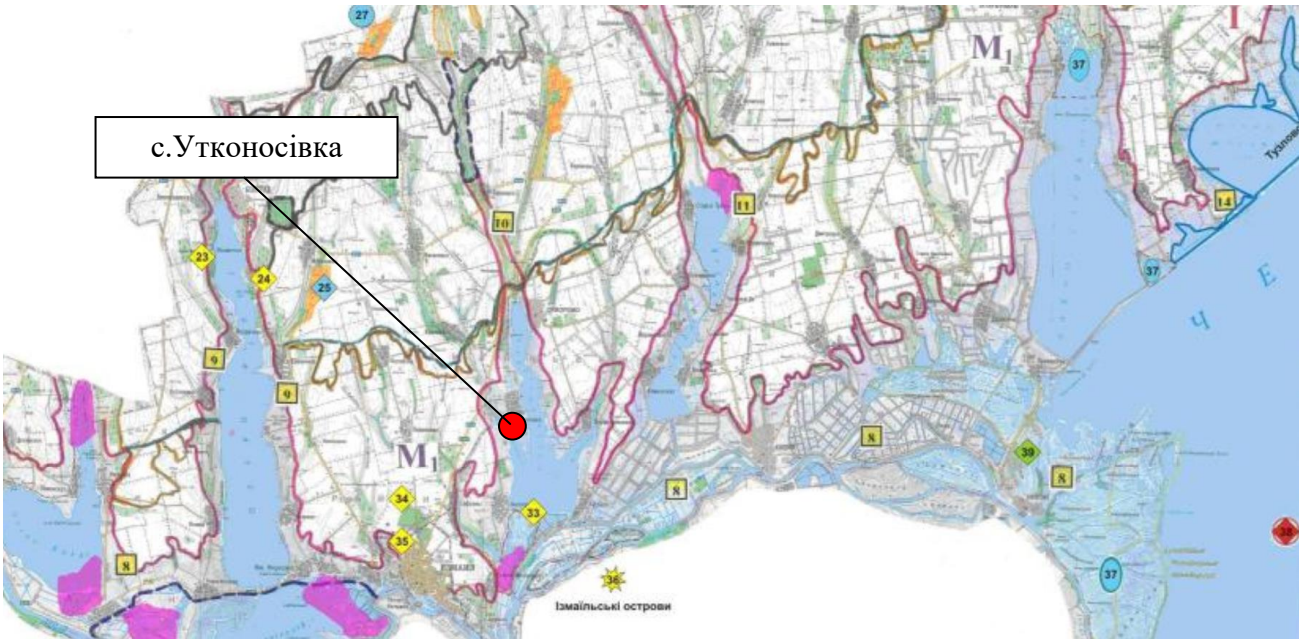

Рис. 10. Викопіювання зі Схеми формування екологічної мережі Одеської області (затверджена рішенням Одеської обласної державної адміністрації від 20.05.2011 року №136-VI)

2.2 ПОТОЧНИЙ СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Стан здоров'я населення Одеського регіону погіршується. За останні 5 років відбувалося послідовне зростання показників захворюваності серед всього населення області. Має місце випереджуюча динаміка показників загальної захворюваності у порівнянні з первинною, яка відображала накопичення захворюваності. Так, якщо за минулі 5 років приріст первинної захворюваності становив 5,2%, то загальна захворюваність за той же період зросла на 7,3%. Це 35 свідчило про зростання хронізації захворювань серед населення. Але за останні 2 роки зареєстровано більше зростання виявлення хвороб ніж їх розповсюдження, що можливо свідчить про зменшення звернення хронічно хворих за медичною допомогою та недоліки у проведенні диспансеризації населення.

В Одеському регіоні щорічно реєструється більше 4,5 мільйонів випадків захворювань, в том числі біля 40% – це випадки з вперше встановленим діагнозом. В Одеському регіоні щорічно реєструється більше 4,5 мільйонів випадків захворювань, в том числі біля 40% – це випадки з вперше встановленим діагнозом. Показник хворобливості (поширеності) за даними 2015 року складав 186483,0 випадків на 100 тис. всього населення, у 2017 році – 181789,1 на 100 тис. населення. Протягом останніх років в структурі поширеності захворювань населення Одеської області продовжують відмічатися особливості, які характерні для нашого регіону. Це достатньо високий показник поширеності патології органів травлення і особливо гепато-біліарної системи, який практично удвічі перевищує показник по Україні. Первинна захворюваність населення за підсумками 2015 року становила 68350,9 випадків на 100 тис. всього населення, надалі зареєстровано протягом трьох років зниження і по оперативним даним за 2017 рік становить 65962,8 на 100 тис. населення. Серед соціально значимих захворювань зафіксовано, що епідемічне розповсюдження ВІЛ-інфекції серед населення регіону у 2015 році призупинилось. Рівень реєстрації нових випадків ВІЛ-інфекції знизився до 103,2 випадків; захворюваність на СНІД зменшилась до 60,0 випадків на100 тисяч, але в 2016 році поширення даної патології не суттєво прискорилось. Хоча рівень реєстрації нових випадків ВІЛ-інфекції знизився майже на 10% - до 90,7 випадків,але захворюваність на СНІД, навпаки, декілька підвищилась, а саме, до 60,1 випадків на 100 тис. У звітному році зафіксовано продовження прискорення розповсюдження ВІЛ та СНІД. Показник реєстрації нових випадків ВІЛ-інфекції підвищився до 113,6 на 100 тис. населення, а виявлення СНІД – до 71,8 на 100 тис.

Захворюваність на злоякісні новоутворення останні роки по області повільно зростала, але з 2015 року показник почав знижуватися. У 2016 році виявлення онкологічної патології становить 293,8 проти 350,0 випадків на 100 тис жителів рік тому, а у 2017 - показник складає 296,0 на 100 тис. населення. У 2016 році було зареєстровано підвищення показнику захворюваності на усі активні форми туберкульозу порівняно з показником 2015 року (102,5) до 109,0 на 100 тисяч жителів регіону. У 2017 році ситуація практично не змінилась, захворюваність на усі форми туберкульозу становить 107,9 на 100 тис. населення.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я ЛЮДЕЙ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

У разі незатвердження проєкту «Генерального плану поєднаного з планом зонування території населеного пункту Утконосівка Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області» функціональне використання території буде здійснюватися у відповідності до «Проекту планування та забудови с. Утконосівка» (затверджений - 1991 рік, розробник – проєктний інститут ДП «ЦИВІЛЬБУДПРОЕКТ» та поточний стан довкілля, у тому числі здоров'я людей, не зміняться (не покращаться) відносно існуючого стану.

Об'єкти виробничого та сільськогосподарського призначення - відсутні, комунальні об'єкти (кладовище), що розташовані в межах населеного пункту, залишаться джерелами ймовірного зниження якості атмосферного повітря, стану грунтів та ін.

Прогнозні зміни: у разі незатвердження проєкту та не виконання відповідних заходів, що визначені у Звіті (Розділі), відбуватиметься погіршення стану навколишнього середовища та здоров'я людей. Неефективне управління відходами призведе до забруднення грунтового шару. Відсутність централізованого водовідведення призведе до погіршення стану грунтів.

На момент розроблення проєкту деравного планування та звіту, будь-які дослідження не проводилися.

Інформація за адміністративними та статистичними данними відсутня.

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, В ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Основними екологічними проблемами є:

- деградація грунтів, що обмежує придатну для розвитку територію;
- відсутність системи централізованої побутової каналізації;
- відсутність системи централізованої дощової каналізації;
- не вирішенне питання санітарного очищення території населеного пункту;
- забруднення довкілля транспортом;
- відсутність буферних зон між сельбищною територією та промисловими об'єктами;
- відсутність системи санітарного очищення території населеного пункту. До основних проблем санітарного очищення населеного пункту відносяться: відсутня цілісна система впровадження з побутовими відходами; не розроблена схема санітарного очищення населеного пункту; відсутній сміттєвозний парк та інша спеціалізована техніка; відсутні системи роздільного збору побутових відходів; низький рівень їх утилізації; наявність стихійно виниклих смітників. Існуючий полігон твердих побутових відходів не відповідає санітарно-гігієнічним вимогам та вимогам ДБН В.2.4-2-2005 «Полігони твердих побутових відходів»: відсутня огорожа, дезбар'єри, порушено обвалування, під'їзні шляхи не впорядковані та засмічені, відсутнє тверде покриття.

Порушення вимог розповсюдження санітарно-захисних зон стосується: *підприємства по технічному обслуговуванню с/г машин, ферми великої рогатої худоби на 600 голів, кладовища традиційного поховання, що розташовані в межах сельбищної території села Утконосівка.*

Згідно листа №4927/05-38/4845 від 03.10.2019р., наданого Департаментом екології та природних ресурсів Одеської області, станом на 01.01.2019р. на території населеного пункту Утконосівка відсутні суб'єкти господарювання, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами.

В межах санітарно-захисних зон комунальних об'єктів (кладовища) розташована сельбищна територія.

Території з природоохоронним статусом:

У межах розробки містобудівної документації – генерального плану поєднаного з планом зонування території зі зміною меж села Утконосівка Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області відсутні об'єкти природно-заповідного фонду та території, зарезервовані до подальшого заповідання.

Але, на північному сході територія села утконосівка Ізмаїльського району Одеської області межує з територією, зарезервованою до наступного заповідання з умовною назвою «Катлабузькі плавні» загальною площею 6000 га.

Відповідно до Регіональної схеми формування екологічної мережі Одеської області, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 20.05.2011 року №136-VI, територія населеного пункту Утконосівка входить до Нижньо-Дунайського природного регіону всеєвропейської екомережі, Азово-Чорноморського природного коридору національної екомережі та Нижньо-Дунайського регіонального екологічного коридору.

Відповідно до інформації ДП «Ізмаїльське лісове господарство» в межах Утконосівської сільської ради території, що належать до лісового фонду і знаходяться у користуванні Ізмаїльського лісництва ДП «Ізмаїльське лісове господарство» відсутні.

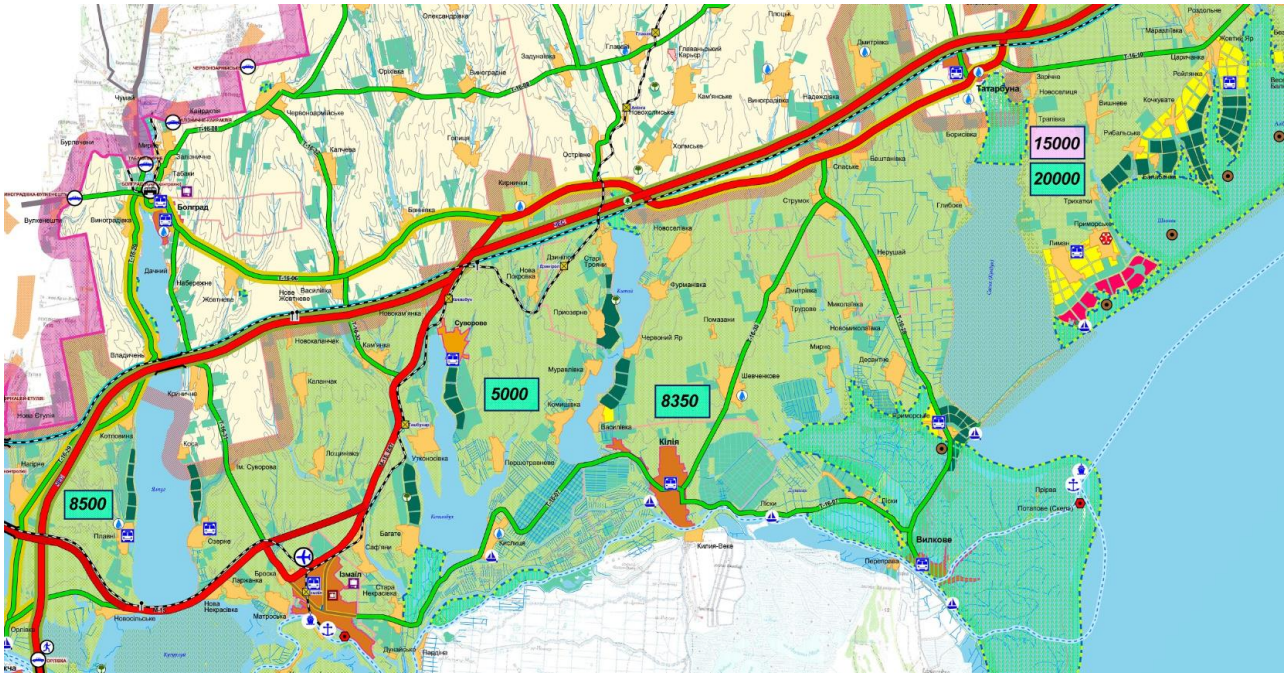

Рис.11.Викопіювання місця розташування територією, зарезервованою до наступного заповідання з умовною назвою «Катлабузькі плавні»

Рис. 12. Викопіювання з плану лісонасаджень ДП «Ізмаїльський лісгосп» (https://forestry.org.ua)

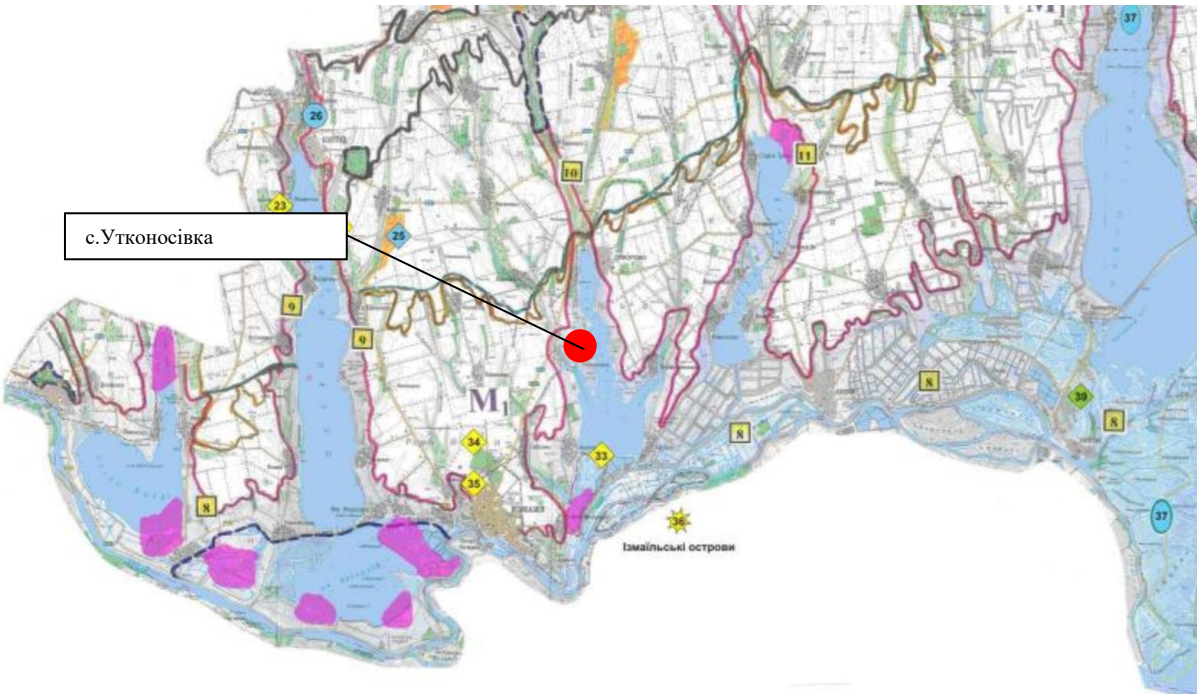

Рис. 13. Викопіювання зі Схеми формування екологічної мережі Одеської області (затверджена рішенням Одеської обласної державної адміністрації від 20.05.2011 року №136-VI)

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Екологічна політика на **національному (державному) рівні** формується Міністерством енергетики та захисту довкілля України. Наразі у рамках реформи державного управління планується зосередити зусилля Міністерства саме на експертній, аналітичній роботі, яка полягатиме у розробці політичних рішень у природоохоронній діяльності, а їхнє безпосереднє виконання покладатиметься на різні державні агенції, служби або місцеву владу.

На стратегічному рівні пріоритети екологічної політики **на державному рівні** визначені у Законі України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року».

Стратегічні документи на **державному рівні**, які враховані під час підготовки документа державного планування, що розглядається, наступні:

1. **Біорізноманіття:**

- **Концепція загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005 - 2025 роки**.

2. **Стале управління водними ресурсами:**

- **Директива 200/60/ЄС Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики**.

3. **Охорона земель:**

- **Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням.**

4. **Управління відходами:**

- **Національна стратегія поводження з відходами;**
- **Директива Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС;**
- **Національний план управління відходами.**

5. **Наслідки катастрофи ЧАЕС та зона відчуження:**

- **Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері розвитку діяльності в окремих зонах радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи.**

6. **Екологічний моніторинг:**

- **Концепція реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища;**
- **Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля;**
- **Концепція створення Загальнодержавної автоматизованої системи «Відкрите довкілля».**

7. **Євроінтеграція:**

- **Національна стратегія наближення (апроксимації) законодавства України до права ЄС у сфері довкілля.**

Для невідкладного вирішення екологічних проблем необхідна широкомасштабна система комплексних заходів економічного, соціально-політичного, технологічного та культурного характеру. Їх продуктивному вирішенню та піднесенню ефективності управління природоохоронною справою на державному та регіональному рівнях у найближчій перспективі сприятиме забезпечення виконання заходів, передбачених

державними та регіональними цільовими програмами та проєктами щодо охорони та відтворення довкілля.

Матеріали екологічно спрямованих **регіональних програм**, що діють в районі на даний час на території Одеської області реалізується наступні природоохоронні програми:

- Комплексна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в Одеській області на 2014-2019 роки, затверджена рішенням Одеської обласної ради від 21.02.2014 №1021-VI (із змінами);
- Регіональна програма розвитку водного господарства Одеської області на період до 2012 року, затверджена рішенням Одеської обласної ради від 19.09.2013 №882-VI;
- Програма поводження з твердими побутовими відходами в Одеській області на 2013-2017 роки, затверджена рішенням Одеської обласної ради від 04.07.2013-VI;
- Регіональна програма розвитку земельних відносин та охорони земель на 2016-2018 роки, затверджена рішенням Одеської обласної ради від 21.12.2015 №39-VII;
- Регіональна програма збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2012-2018 роки, затверджена рішенням Одеської обласної ради від 28,10,2011 №270VI (зі змінами);
- «Стратегія розвитку Одеської області на 2021-2027 роки»;
- Регіональна програма «Ліси Одещини на 2011-2015 роки», затверджена рішенням Одеської обласної ради від 20,05,2011 №134-VI (зі змінами);
- Регіональна програма «Питна вода Одеської області на 2010-2013 роки і період до 2020 року», затверджена рішенням Одеської обласної ради від 10.09.2010 №1170-V.

Розвиток та збереження природно-заповідного фонду Одеської області та розвиток регіональної екологічної мережі мають здійснюватися за наступними основними напрямами:

- проведення моніторингових обстежень природно-заповідних об’єктів та територій Одеської області;
- створення об’єктів природно-заповідного фонду та збільшення заповідності по адміністративних районах області;
- створення автоматизованих інформаційних банків даних природно-заповідного фонду області;
- формування та затвердження списків рідкісних рослин, тварин і рослинних угруповань Одеської області;
- формування екологічних коридорів, нанесення їх на планово-картографічний матеріал, створення центру координації розвитку екологічної мережі області;
- створення адміністрацій існуючих об'єктів ПЗФ, інфраструктури для розвитку в них екологічного туризму та рекреації;
- виконання робіт з розроблення проєктів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду;
- висвітлення на телебаченні, радіо, у друкованих засобах масової інформації заходів з розвитку екомережі області;
- створення еколого-краєзнавчих та інших екологічних освітніх програм для учнів шкіл та студентів області, екологічної кіно-, відеопродукції тощо; проведення конкурсів з виявлення перспективних до заповідання об’єктів та територій.

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ – 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

У цьому розділі наведений короткий огляд оцінки ризиків та потенційних впливів на навколишнє середовище. Окремі складові містобудівної документації були проаналізовані з метою виявлення потенційно значних впливів на навколишнє середовище, що мають відношення до реалізації рішень проєкту оновленого генерального плану. Рішення з просторового планування території, що представлені проєктом оновленого генерального плану, були оцінені групами, що представляють зони певного функціонального використання, такі, як: виробнича забудова, території житлово-громадської забудови, території рекреаційного та оздоровчого використання, території транспортної інфраструктури та інші. Виявленні ключові впливи, пов'язаних з конкретними запланованими рішеннями містобудівної документації висвітлені у підрозділі 6.1. На наступному етапі була проведена оцінка потенційних кумулятивних впливів шляхом аналізу комбінованого впливу реалізації різних проєктних рішень на окремі компоненти навколишнього середовища, результати якої відображені у підрозділі 6.2., 6.1. Оцінка ключових наслідків для довкілля, в тому числі для здоров'я населення. У цьому розділі представлено результати оцінки проєкту документу державного планування (проєкту оновленого генерального плану) з урахуванням рішень містобудівного розвитку, прийнятих у відповідних розділах вищезазначеної документації. Оцінка враховує екологічні цілі, пов'язані з розвитком на місцевому рівні, з метою забезпечення ефективного та сталого соціально-економічного розвитку населеного пункту та поліпшення якості життя населення. Аналіз цілей екологічної політики викладений у розділі 5. В більшій мірі оцінка зосереджується на потенційних екологічних наслідках або наслідках, пов'язаних із запропонованими змінами (чи переглядом раніше визначених змін) функціонального використання територій та основних проєктних рішеннях, передбачених містобудівної документацією. За результатами оцінки пропонуються заходи, спрямовані на пом'якшення потенційних негативних наслідків, які дозволять більш раціонально використовувати територію населеного пункту з меншим антропогенним навантаженням на природні ресурси існуюче середовище населеного пункту. Результати оцінки представлені у вигляді матриці, що містить оцінку на основі рейтингу потенційних наслідків (таблиця 6.1) та супроводжується пояснювальними коментарями (таблиця 6.3, додаток 3). На основі оцінки окремих заходів проєкту було проведено аналіз потенційних кумулятивних та синергічних впливів та ризиків, визначені можливі альтернативні рішення та заходи для пом'якшення та попередження виявлених негативних екологічних наслідків реалізації проєкту документу державного планування. Серед ключових наслідків проєкту документу державного планування (проєкту генерального плану) доцільно виділити:

- **Атмосферне повітря:** очікується ймовірне підвищення інтенсивності руху на магістральних дорогах населеного пункту. Але, по мірі реалізації рішень з реконструкції та будівництва вуличної мережі села, в тому числі магістральних вулиць, що виконуватимуть роль дублюючих зв'язків та об'їзних доріг, очікується більш рівномірне розподілення транспортних потоків по всій території села та зменшення інтенсивності транспортного руху в центральній частині села. Реалізація рішень з оновлення водних об'єктів, та містобудівне освоєння ділянок, що передбачені на період містобудівного прогнозу з виконанням заходів з

інженерної підготовки території (проведення привантаження поверхні мінеральними ґрунтами), дозволить скоротити площі несприятливих територій, що матиме суттєвий позитивний вплив на стан атмосферного повітря та здоров'я населення.

- **Водний басейн:** Розбудова системи дощової каналізації забезпечить відведення поверхневого стоку з території існуючої житлово-громадської забудови та ділянок намічених до містобудівного освоєння. Будівництво локальних очисних споруд дощової каналізації у місцях випуску дозволить запобігти забрудненню поверхневих водотоків.

- **Ґрунти:** Рекультивація порушених ділянок на території населеного пункту позитивно вплине на ґрунтове середовище. Містобудівне освоєння на територіях, що заплановані як рекреаційні, пов'язане з освоєнням їх під житлову забудову, транспортну інфраструктуру, створення зелених насаджень загального користування тощо, передбачає зміну цільового призначення та скорочення площ земель сільськогосподарських угідь. Виконання повного комплексу заходів з інженерної підготовки території на ділянках містобудівного освоєння дозволить скоротити ділянки з несприятливими умовами, ліквідувати порушені території, стихійні смітники, ділянки вторинного заболочування, що в цілому матиме позитивний вплив на формування навколишнього середовища та покращення санітарно-гігієнічних умов території населеного пункту.

- **Біорізноманіття:** заходів зі збереження територій ландшафтних зон не потребує.

- **Біорізноманіття:** заходів зі збереження територій ландшафтних зон в межах населеного пункту не потребує. Але, на північному сході територія села Утконосівка Ізмаїльського району Одеської області межує з територією, зарезервованою до наступного заповідання з умовною назвою «Катлабузькі плавні» загальною площею 6000 га.

Територія, зарезервована до наступного заповідання з умовною назвою **«Катлабузькі плавні»** - це природний комплекс, що входить в систему водно-болотних угідь придунайського регіону. Тут збереглась значна кількість рідкісних видів флори і фауни.

Проєктними рішеннями дійсного проєкту та проєктів регіональної містобудівної документації необхідно запланувати розробку проєкту організації території та регіонального ландшафтного парку «Ізмаїльські плавні», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів. Проєкт узгодити та затвердити в установленому порядку.

- **Здоров'я:** створення додаткових зелених насаджень загального користування та збереження існуючих (парки, сквери), розширення мережі рекреаційних установ та створення зон короткочасного відпочинку, спортивних зон позитивно вплине на загальні умови життя та сприятиме зменшенню ризиків для здоров'я населення. У таблиці 6.1 наведені основні виявлені впливи.

Шкала оцінки: -2 суттєво негативний вплив, -1 помірний негативний вплив,0 - очікуваний вплив відсутній, +1 помірний позитивний вплив, +2 суттєво позитивний вплив.

Табл. 6.1. Можливі ефекти від запропонованих рішеннями розробленого генерального плану змін до цільового використання ділянок

№ за/п рішення проєкту оновленого	**Функціональне використання/цільове призначення ділянки, місця розташування**	**Назва та функціональне використання ділянки згідно рішень генерального плану**	Потенційний вплив на головні складові довкілля			
			Повітря	Водн. басейн	Грунти	Біорізноманіття
Об'єкти комунального призначення						
1	Резервна територія, що використовується в якості с/г призначення	створюється територія під квартал житлової садибної забудови (проєктне)	0,-1	0,-1	-1,-2	-1,-2
2	Резервна територія, що використовується в якості с/г призначення	створюється територія під кладовище традиційного поховання (проєктне)	0,-1	0,-2	-1,-2	-1,-2
3	Кладовище традиційного поховання	підлягає закриттю	0,-1	0,+1	0,+1	0,+1
4	Резервна територія, що використовується в якості с/г призначення	створюється територія під розміщення пожежного депо на 2 пости, комунальних об'єктів.	0,-2	0,-1	-1,-2	-1,-2
Водні та природоохоронні об'єкти, ландшафтні зони						
5	Екологічний коридор	забезпечення відповідно режиму	0,+1	0,+1	0,+1	0,+1
6	Територія водних об'єктів	формування території спецпризначення	+1,+2	+2	+1,+2	+1,+2
7	Резервна територія, що використовується в якості с/г призначення	формування зелених насаджень спеціального призначення (озеленення в межах санітарно-захисних зон та санітарних розривів)	+1,+2	+1,+2	0,+1	+1,+2
Модернізація інженерної інфраструктури						
9		модернізація мереж	0,+1	0,+1	0,+1	0,+1

		водопостачання				
10		улаштування територій об'єктів водопостачання	0,+1	0,+1	0,+1	0,+1
11		улаштування мережі дощової каналізації	0,+1	0,+1	0,+1	0,+1
12		улаштування побутової каналізації	0,+1	0,+1	0,+1	0,+1
13		улаштування очисних споруд	0,+1	0,+1	0,+1	0,+1
14		улаштування мереж газопостачання	0,-1	0,-1	0,-1	0,-1
Розвиток сельбищної території						
15	Ділянки ОСГ	освоєння території під садибну забудову	0,-1	0,-1	0,-1	0,-1
Розвиток територій громадської забудови						
16	Резервна територія, що використовується в якості с/г призначення	створюється територія під розміщення об'єктів громадського призначення	0,-2	0,-1	-1,-2	-1,-2

Можливість негативних кумулятивних ефектів

У даному підрозділі наведений короткий огляд оцінки ризиків кумулятивних ефектів. Для кожного ключового рішення генерального плану, що має потенційні негативні наслідки (впливи), які визначені у таблиці вище, надані пояснення потенціального кумулятивного впливу та надані пропозиції щодо їх пом'якшення.

Таблиця 6.2. Оцінка екологічних ризиків кумулятивних ефектів та потенційних можливостей їх пом'якшення

Чи може реалізація Стратегії спричинити:		Негативний вплив			Пом'якшення стану
		Так	Ймовірно	Ні	
Повітря					
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел		+		+
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел			+	+
3	Погіршення якості атмосферного повітря		+		+
4	Появу джерел неприємних запахів			+	+
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			+	+
Водні ресурси					

6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води	+			+
7	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)			+	+
8	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню			+	+
9	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод		+		+
10	Появу загроз для людей і матеріальних об’єктів, пов’язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)		+		+
11	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону			+	+
12	Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод			+	+
13	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)			+	+
14	Забруднення підземних водоносних горизонтів			+	+
Відходи					
15	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів	+			+
16	Спорудження екологонебезпечних об’єктів поводження з відходами			+	+
Земельні ресурси					
17	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару	+			+
18	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			+	+
19	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу		+		+
20	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання		+		+

	земель				
Біорізноманіття та рекреаційні зони					
21	Негативний вплив на об’єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)			+	+
22	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			+	+
23	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому			+	+
24	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			+	+
25	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей			+	+
26	Будь-який вплив на наявні об’єкти історико-культурної спадщини			+	+
27	Інші негативні впливи на естетичні показники об’єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам’ятників природи тощо)			+	+
Населення та інфраструктура					
28	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території	+			+
29	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі	+			+
30	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему, зміни в структурі транспортних потоків			+	+
31	Необхідність будівництва нових об’єктів для забезпечення транспортних сполучень	+			+
32	Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги	+			+

33	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			+	+
Екологічне управління та моніторинг					
34	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки		+		+
35	Погіршення екологічного моніторингу			+	+
36	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження		+		+
37	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			+	+
Інше					
38	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів	+			+
39	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу		+		+
40	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії	+			+
41	Суттєве порушення якості природного середовища			+	+
42	Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому			+	+
43	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей			+	+

Вплив на атмосферне повітря. В результаті реалізації проєкту державного планування не передбачається збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та погіршення його стану. Можливе, навіть, покращення якості атмосферного повітря внаслідок розвитку в населеному пункті велосипедного руху та запровадження енергоефективного управління сільським господарством.

Вплив на водні ресурси. Проєкт державного планування не передбачає створення підприємств, діяльність яких призведе до збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води. Тому, реалізація проєкту державного планування не має призвести до погіршення стану водних ресурсів. Разом з тим, проєкт державного планування містить оперативні цілі улаштування очисних споруд побутової каналізації та дощової каналізації, досягнення яких має призвести до покращення якості поверхневих вод внаслідок очищення стічних вод.

Відходи. Населений пункт характеризується високим рівнем утворення і накопичення великих обсягів промислових і побутових відходів. Реалізація цілі «Створення комплексної системи поводження з ТПВ» має сприяти зменшенню обсягів утворення твердих побутових відходів.

Вплив на земельні ресурси. Внаслідок реалізації проєкту державного планування не передбачається змін у топографії або в характеристиках рельєфу, поява таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози. Зменшенню вітрової та водної ерозії ґрунтів має сприяти реалізація оперативної цілі «Озеленення території населеного пункту». Уникненню будь-яких конфліктів між цілями стратегії та цілями місцевої громади має сприяти реалізація цілі «Залучення громадськості до управління населеним пунктом».

Вплив на біорізноманіття та рекреаційні зони. В проєкті державного планування не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття.

Вплив на культурну спадщину. Реалізація проєкту державного планування не має призводити до негативного впливу на наявні об’єкти історико-культурної спадщини.

Вплив на населення та інфраструктуру. Проєкт державного планування не передбачає появу нових ризиків для здоров’я населення області. Більше того, реалізація оперативної цілі «Здорова громада – задоволення особливих потреб» має сприяти покращенню здоров’я селян.

До покращення транспортної системи має призвести реалізація оперативної цілі «Створення велоінфраструктури в населеному пункті».

Екологічне управління, моніторинг. Проєкт державного планування не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки, натомість передбачає покращення поводження з відходами та підвищення енергоефективності управління сільським господарством. Стратегія передбачає створення системи моніторингу та її реалізацію. Моніторинг базуватиметься на аналізі досягнення запланованих результатів з використанням визначених показників (індикаторів), серед яких є й екологічні індикатори. Реалізація стратегічної цілі «Енергоефективне управління сільським господарством» має сприяти зменшенню споживання значних обсягів палива та енергії.

Кумулятивний вплив. Ймовірність того, що реалізація проєкту державного планування призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров’я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною. Таким чином, реалізація Стратегії розвитку населеного пункту Утконосівка не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація багатьох оперативних цілей Стратегії може призвести до покращення екологічної ситуації в населеному пункті.

7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Аналіз природних умов і ресурсів свідчить, що с. Утконосівка на даному етапі має достатній природно-ресурсний потенціал для його життєдіяльності та розвитку. З метою охорони й оздоровлення навколишнього середовища у проєкті рекомендовано виконати ряд планувальних і технічних заходів. Намічений комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території, місцевого самоуправління та виконання заходів, передбачених державними, обласними та районними цільовими програмами щодо охорони та відтворення довкілля.

Щодо охорони атмосферного повітря рекомендовано виконати комплекс заходів:

- застосування нових технологій та обладнання, у тому числі очисного устаткування, що дозволить мінімалізувати шкідливий вплив на оточуюче середовище та в подальшому узгодити в установленому порядку з органами санепідконтролю розмір санітарно-захисних зон;
- винесення виробничих потужностей до периферичної зони;
- інтенсивне озеленення та упорядкування санітарно-захисних зон (між джерелами та житловою забудовою);
- перенесення джерел шкідливого впливу в глибину виробничих майданчиків;
- обрати напрямок використання нових джерел енергії (використання альтернативних джерел енергії замість споживання природного газу);

*для сільськогосподарських підприємств та виробництв необхідно сформувати санітарно-захисні зони шляхом розробки проєктів облаштування СЗЗ, в т.ч., при можливості, за рахунок повного або часткового використання внутрішнього простору виробничих територій. Контроль за виконанням цих заходів здійснюють установи санепідслужби. Можливість розміщення перспективної забудови на територіях, що входять до складу нормативних СЗЗ (згідно з ДСП 173-96) слід розглядати лише після отримання відповідного висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи про скорочення СЗЗ у визначеному чинним законодавством порядку» (п.3.5.2.(ц) ДБН Б. 1-3-97).

Окрім того, з метою забезпечення нормативної якості повітря рекомендується:

- будівництво екологічно прийнятних та ефективних комунальних систем та об'єктів тепло- і водопостачання шляхом впровадження новітніх енергоефективних технологій з енергозбереження;
- здійснення постійного моніторингу за джерелами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Таблиця 7.1. Нормативні СЗЗ основних існуючих виробництв та інших об'єктів

Таблиця 7.1. Нормативні СЗЗ основних існуючих та проєктних виробництв та ін. об'єктів

Об'єкти	Нормативна СЗЗ, (м)	Документ
Виробничі, сільськогосподарські та складські об'єкти		
Промтоварні склади	50	ДСП 173-96 (додаток №6)
Холодильники	50	ДСП 173-96 (додаток №6)
Автозаправна станція	20	ДБН Б.2.2-12:2019 (табл. 15.5)
Логістичний комплекс	100	ДСП 173-96 (додаток №4 та №5)
Станція технічного обслуговування 10 постів	15	ДБН Б.2.2-12:2019 (п.10)
Господарський двір(ремонт, технічне обслуговування та зберігання сільськогосподарських машин та автомобілів – реконструкція під об'єкт комерційного призначення)	100	ДСП 173-96 (додаток №5)
Комунікаційні об'єкти		
ЛЕП (10 кВ) кВ – охоронна зона	10	Правила охорони електричних мереж, затверджені Постановою КМУ від 4 березня 1997 р. №209
Водопровідні насосні станції	30	ДБН В.2.5-74:2013, ДБН Б.2.2-12:2019 п.11
Станція водопідготовки	100	ДБН В.2.5-74:2013
Водозабірна споруда	100	ДБН В.2.5-74:2013
Об'єкти комунального призначення		
Кладовище традиційного поховання – підлягає закриттю (в межах села Утконосівка)	100	ДСП 173-96 (додаток №4), ДСП 2.2.2.028-99
Паспортизований полігон (за межами села Утконосівка)	500	ДСП 173-96 (додаток №4)
Природоохоронні об'єкти		
Водоохоронна зона - озеро Катлабух	Землевпорядна документація «Проєкт землеустрою зі встановлення водоохоронної зони та прибережної захисної смуги	ВКУ (ст.№87)

Об’єкти	Нормативна СЗЗ, (м)	Документ
	вздовж озера Катлабух на території Утконосівськоїсільської ради Ізмаїльського району Одеської області»	
Прибережна захисна смуга водного об’єкту – безіменний струмок.	25	ВКУ (ст.№88)

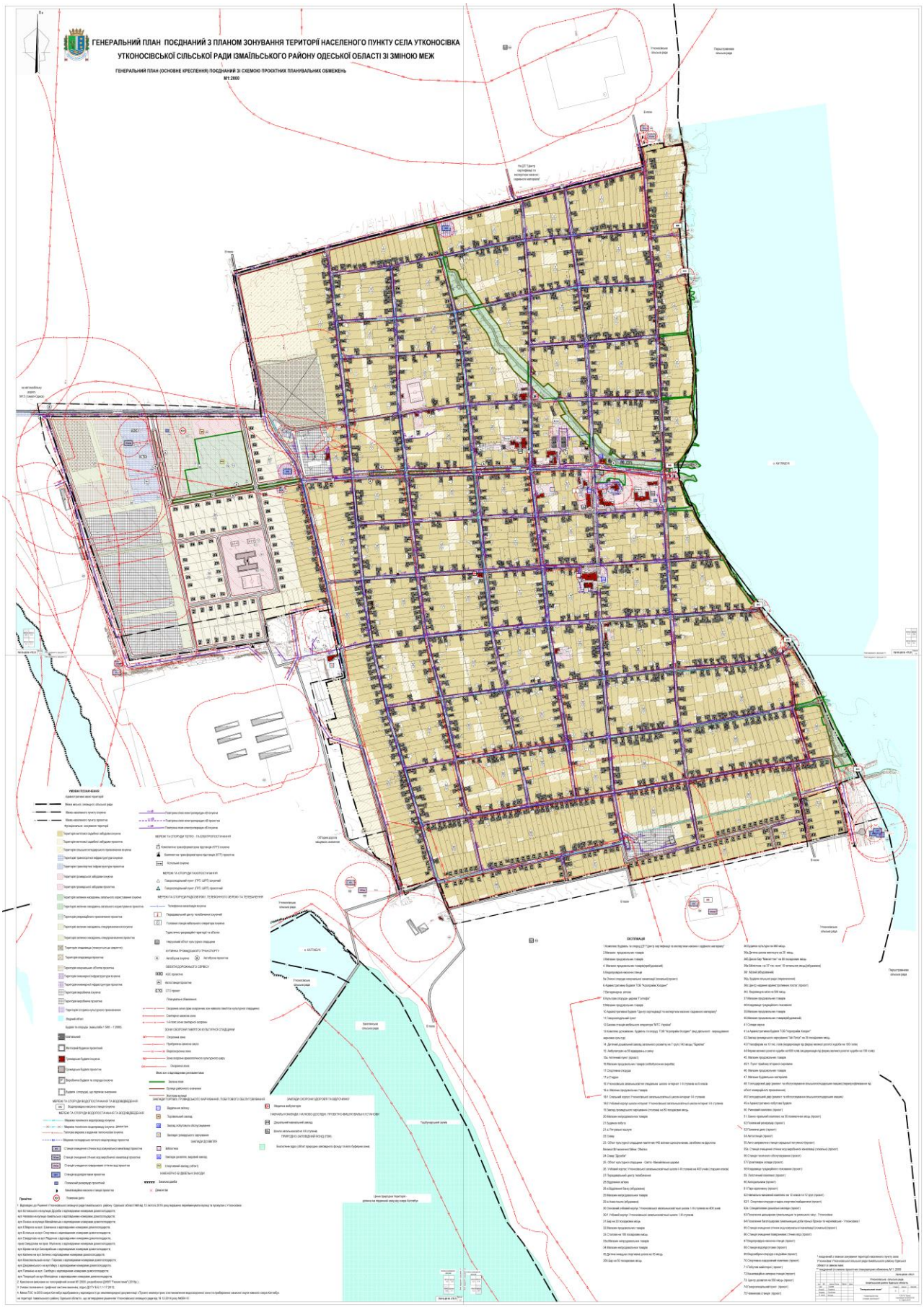

Рис. 14. Схема проєктних планувальних обмежень.

Щодо охорони водного басейну:

Одним з важливих заходів по захисту водного басейну від забруднення є захист ґрунтових вод та поверхневих вод від забруднення.

Проєктними рішеннями заплановано:

- налагодження сучасної системи дощового каналізування;
- розчищення водних об'єктів;
- укріплення берегів озера Катлабух;
-відновлення та підвищення надійності дамби;
- очищені дощові та талі води відводяться спільно з умовно чистими зливними водами на рельєф та водний об'єкт або використовують на полив доріг и зелених насаджень;
- передбачено встановлення локальних очисних споруд дощової каналізації;
- виконати комплексні інженерні вишукування та замовити проєктну документацію щодо реалізації цього комплексу заходів інженерного захисту територій від затоплення, що мають виконуватися із додержанням вимог інтегрованого керування водним балансом територій.

Заходи з інженерної підготовки та захисту територій від небезпечних геологічних та гідрогеологічних процесів, організації відведення поверхневих вод

Інженерна підготовка території населеного пункту село Утконосівка виконується з метою створення нормальних санітарно-гігієнічних умов для проживання, приведення території в стан, який допускає будівництво на ній виробничих, житлових, громадських та інших будівель та споруд чи посадку зелених насаджень.

Заходи з інженерної підготовки території передбачають також і збереження та покращення грунтового покриву, зелених насаджень та ландшафту.

Інженерна підготовка населеного пункту включає вертикальне планування, регулювання поверхневого стоку. Проєктом передбачені заходи з пониження рівня грунтових вод, захисту від підтоплення та затоплення.

На підтоплюваних територіях передбачаються заходи інженерного захисту з метою забезпечення сприятливих умов життя населення, благоустрою території, будівництва та експлуатації будівель та споруд.

Комплекс заходів інженерного захисту від підтоплення та затоплення території включають запобіжні заходи з ремонту та відновлення існуючої захисної дамби, згідно проєктних рішень регіональної містобудівної документації.

Затоплення. *Є необхідність захисту низин від затоплення з боку озера Катлабух, передбачається підсипка, укріплення берегу та розчищення водного об'єкту. Але, для професійного підходу до цього питання, сільській раді необхідно виконати комплексні інженерні вишукування та замовити проєктну документацію щодо реалізації цих комплексу заходів інженерного захисту територій від підтоплення та затоплення, що мають виконуватися із додержанням вимог інтегрованого керування водним балансом територій.*

Перелік запобіжних заходів наступний: *штучне підвищення планувальних відміток поверхні території, нормативне ущільнення грунту при засипанні котлованів та траншей, забезпечення належного відведення стоку поверхневих вод, забезпечення ретельного виконання робіт із будівництва водонесучих мереж, штучних водомістких обєктів, улаштування гідроізоляції фундаментів, заглиблення споруд і комунікацій, будівництво берегових, головних, перехоплюючих та інших видів дренажів для запобігання підтопленню території. Штучне підвищення планувальних відміток здійснюють шляхом підсипання та намивання грунту з*

обов'язковим попереднім відсипанням дренуючого шару. До складу супроводжувальних робіт включають розчищення та облаштування берегів, що й передбачено проєктом. Необхідність осушення грунтів штучного підсипання або намивання берегів озера Катлабух визначається за гідрогеологічними розрахунками.

Захист територій від затоплення слід здійснювати: обвалуванням територій із боку річки, водосховища або іншого водного об'єкта; штучним підвищенням рельєфу територій до незатоплюваних планових відміток; акумуляцією, регулюванням, відведенням поверхневих стічних і дренажних вод із затоплених, тимчасово затоплюваних, зрошуваних територій і низинних порушених земель.

Під час проєктування штучного підвищення поверхні території з метою захисту від затоплення відмітка розрахункового рівня води в річці або водосховищі обирається у відповідності із нормами проєктування споруд на берегах водних об'єктів. Для захисту території від затоплення підсипанням відмітку брівки берегового укосу території належить приймати не менше, ніж на 0,5 м вищою від розрахункового рівня води у водному об'єкті з урахуванням розрахункових висот хвилі та накату. Відмітки поверхні підсипаної території в разі захисту від підтоплення визначаються з розрахунку забезпечення граничної глибини ДБН В.1.1-25-2009 24 залягання рівня ґрунтових вод – з урахуванням прогнозу рівня ґрунтових вод. Проєктування обрису берегового укосу території, що відсипається, належить виконувати у відповідності з вимогами берегоукріплення.

В наявності ділянки, що підлягають заболоченню вздовж струмка та берега озера Катлабух. Проєктом передбачаються заходи щодо осушення таких територій.

Заходи з улаштування поверхневого водовідведення на території населеного пункту Утконосівка відображені на «Схемі інжерної підготовки території» у складі данного проєкту.

***Підтоплення.** Захист від підтоплення грунтовими водами території населеного пункту Утконосівка є: улаштування дренажів різних типів та виконання зовнішьої або внутрішньої гідроізоляції. Проєктні рішення приймаються на підставі порівняльного аналізу розглянутих варіантів з урахуванням: природних умов району будівництва (геологічних, геоморфологічних, кліматичних, гідрологічних, гідрогеологічних і екологічних); містобудівної характеристики території на час проєктування та будівництва захисних споруд, а також на перспективу – враховуючи існуюче і заплановане використання підземного простору; змін гідрогеологічних обставин на ділянках містобудівного та іншого призначення, прилеглих до території, яка захищається; наслідків впливу захисних споруд на інженерно-геологічні умови території (приклади наслідків: осушення ґрунтів, зниження рівня ґрунтових вод, зміни міцності природних основ та стійкості схилів і укосів), включаючи екологічні наслідки; умов рекреаційного використання території; умов і методів виконання робіт, ресурсозбереження.*

Комплекси захисних споруд від підтоплення повинні облаштовуватися мережами спостережних (режимних) свердловин для забезпечення моніторингу небезпечного підняття рівня ґрунтових вод на території, що захищається, та контролю ефективності роботи споруд. Моніторинг ґрунтових вод виконується за відповідними нормами та методиками.

- здійснення спеціального водокористування за умови наявності дозволів на спеціальне водокористування;

- дотримання підприємствами-водокористувачами встановлених у дозволах на спеціальне водокористування лімітів забору та використання води;

- для забезпечення водопостачанням житлової, громадської та промислової забудови проєктом передбачається влаштування централізованої системи водопостачання з прокладанням водоводів у межах проєктних червоних ліній вулиць;

- облаштування ділянок станції СВП;

- прокладка мереж водопостачання по території населеного пункту;

- дотримання у межах зон санітарної охорони об'єктів водопостачання режимів господарської діяльності визначених Постановою КМ України №2024 від 18.12.1998р. «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»);

- будівництво централізованої системи водовідведення господарсько-побутових стічних вод;

- дотримання підприємствами-водокористувачами встановлених у дозволах на спеціальне водокористування лімітів скидання та нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин у поверхневі водні об'єкти;

- для очищення господарсько-побутових стічних вод передбачається будівництво локальних очисних споруд повного біологічного очищення. Навколо очисних споруд передбачається влаштування санітарно-захисної зони, при розрахунковій потужності **132 м^3/добу** очисних споруд, які розташовані в верхній правій частині села складає – 15,0 м, при розрахунковій потужності **594** м^3/добу очисних споруд які розташовані в нижній правій частині села, складає - 20,0 м, при розрахунковій потужності **773,0**м^3/добу очисних споруд які розташовані в нижній лівій частині села, складає – 20,0 м, при розрахунковій потужності **82,0 м^3/добу** очисних споруд, які розташовані в новій забудові села складає – 15,0 м,згідно додатку И.3. ДБН Б.2.2-12:2019.

- розміщення каналізаційних насосних станцій з дотриманням санітарно-захисної зони, (відповідно ДСП 173-96, додаток 12).

Під час розроблення містобудівної документації – генерального плану села Утконосівка Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області необхідно передбачати виконання вимог:

- Водного кодексу України;

- Закону України «Про питну воду та питне водопостачання»;

- Постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 №2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»;

- Постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 №465 «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами»;

- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проєктування», затвердженого наказами Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.04.2013 №134, від 28.08.2013 №410.

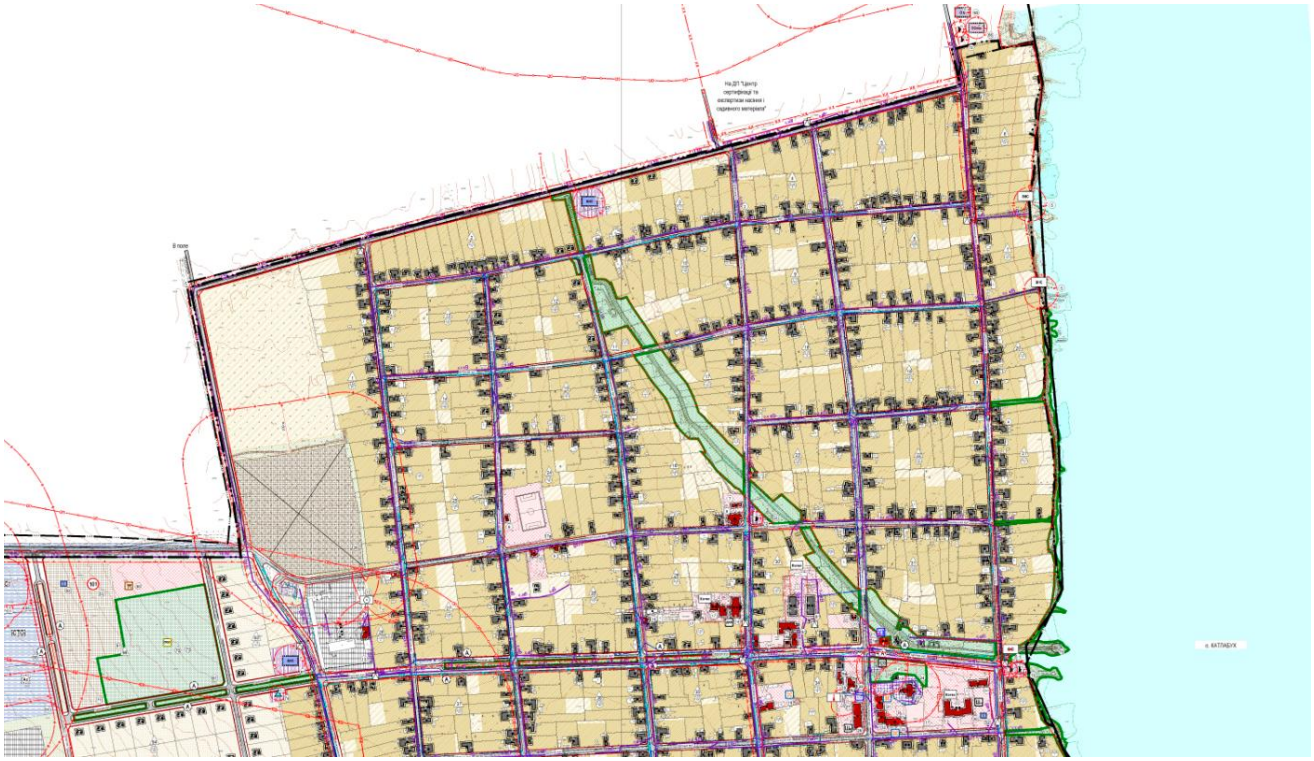

Рис. 15. Схема розташування водного об’єкту

Стосовно охорони ґрунтів:

- проведення геохімічного обстеження території населеного пункту;

- 100% охоплення сільської території планово-подвірною санітарною очисткою, реалізація програми роздільного збору побутових відходів, що дозволить зменшити на 30-50% обсяг вивозу твердих побутових відходів;

- захоронення твердих побутових відходів, передбачається **на території існуючого полігону твердих побутових відходів**;

- щорічний перегляд паспортів МВВ (полігону ТПВ) за результатами спостережень, контрольних замірів тощо з подальшим узгодженням Департаментом екології та природних ресурсів Одеської ОДА;

- розробка та затвердження схеми санітарного очищення населеного пункту (вимоги статей 21, 35-1 Закону України «Про відходи»);

- затвердження місцевих програм поводження з відходами та контроль за їх виконанням (вимоги статей 21, 35-1 Закону України «Про відходи»);

- вжиття заходів для стимулювання суб’єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері поводження з відходами (вимоги статей 21, 35-1 Закону України «Про відходи»);

- вирішення питання щодо розміщення на своїй території об’єктів поводження з відходами (вимоги статей 21, 35-1 Закону України «Про відходи»).

- покращення дорожнього покриття вуличної мережі населеного пункту;

- закриття кладовища традиційного поховання та проєктування нового кладовища традиційного поховання – передбачено.

Рис. 16. Схема розташування полігону твердих побутових відходів відносно проєктного кордону населеного пункту

Щодо фізичних факторів впливу на навколишнє середовище (шум та електромагнітне навантаження):

Акустичне навантаження. Основним джерелом шумового забруднення є автомобільний транспорт. Забезпечення нормативного санітарно-гігієнічного стану прилеглих до вулиць територій передбачається переважно за рахунок створення придорожніх захисних зелених насаджень та дотримання правил землекористування в межах захисних смуг доріг та дотримання санітарних розривів згідно ДБН Б.2.2 – 12:2019 (п. 14.5).

Шумове забруднення - це форма фізичного забруднення, що проявляється в збільшенні рівня шуму вище природнього.

На теперішній час санітарними нормами для територій, що безпосередньо прилягають до житлових будинків, встановлені наступні допустимі еквівалентні рівні звуку, що складають:

- рівні звуку на території вздовж автомобільної дороги О161010 «/М-15/ -Утконосівка», що є головною вулицею населеного пункту Утконосівка (вул. Паркова) складає – 80 дБА (вдень) та 75 дБА (вночі), згідно таблиці 3 ДСТУ-Н Б В.1.1-33:2013 «Настанова з розрахунку та проєктування захисту від шуму сельбищних територій»;

У зв'язку зі збільшенням рівня шумового забруднення, захист населення від підвищеного шумового впливу має важливе значення. Одним з важливих засобів вирішення проблеми великого шумового забруднення є моніторинг акустичної ситуації на основі карт шуму населених пунктів, з відбором найбільш ефективних заходів з регулювання шумового забруднення на основі модельних розрахунків шумового впливу.

Алгоритм створення карти шуму населеного пункту розробляється на основі даних натурних обстежень, складу та інтенсивності транспортних потоків, а також результатів розрахунків методів оцінки зміни шумового забруднення, що створюється автотранспортними потоками. Метод зонування забудови, який передбачає взаємне

віддалення джерел шуму та об'єктів, що потребують шумозахисту, а також застосування екранів від джерел шуму.

В умовах забудови що склалася, даний метод навряд чи може бути застосований.

Тому, проаналізувавши містобудівну ситуацію з визначеними межами території дослідження, а також беручи до уваги натурні дослідження, побудовану карту шуму та визначені заходи зі зменшення шумового впливу, можна зробити висновок що: середня добова інтенсивність (за категорією автодороги О161010 складає 600 авт./добу,

Еквівалентний рівень шуму ($L_{екв.}$) ***вул. Паркова*** (за категорією автодороги О161010) залежить від інтенсивності руху автомобілів на годину (30 авт./год) ($L_{розр.}$) та суми поправок на: кількість (50%) та середню швидкість руху (50 км/год) одиниць вантажного і громадського транспорту, повздовжній ухил проїзної частини (2%), кількість автомобілей з дизельним двигуном (30%) та тип дорожного покриття (асфальтобетон):

$$L_{екв.} = 78,5 -10 + 2 + 3 + 0 = 73,5 \text{ дБА}$$

Для побудови карти шуму приймаємо 74 дБА.

Карта шуму є найбільш наглядним методом представленої інформації щодо акустичної ситуації на території, що прилягає до автомобільної дороги.

Карта шуму є дієвим документом при розробці та впровадженні шумозахисних заходів, тому що дозволяє здійснити, і в перспективі усунути рівень шуму близ автодороги, та визначити вимоги до шумозахисних заходів та здійснити вибір оптимальних шумозахисних заходів для об'єкту що порушуюється за фактором шуму.

В межах тієї магістральної вуличної мережі (червоних ліній), де реалізувати дані вимоги неможливо, необхідно впроваджувати шумозахисні заходи для першої лінії забудови: віконні блоки, облицювальні матеріали фасадної частини будинків.

В результаті розрахунків виявилося, що додаткових заходів зі зменшення рівнів шуму вздовж садибної житлової забудови населеного пункту Утконосівка, здійснювати не має потреби.

<u>Електромагнітне забруднення:</u>

- реконструкція та розширення електричних мереж 10 кВ із дотриманням охоронної зони розміром 10 метрів (ДСН 239-96), заміна зношеного та морально застарілого обладнання, впровадження енергозберігаючого обладнання та технологій.

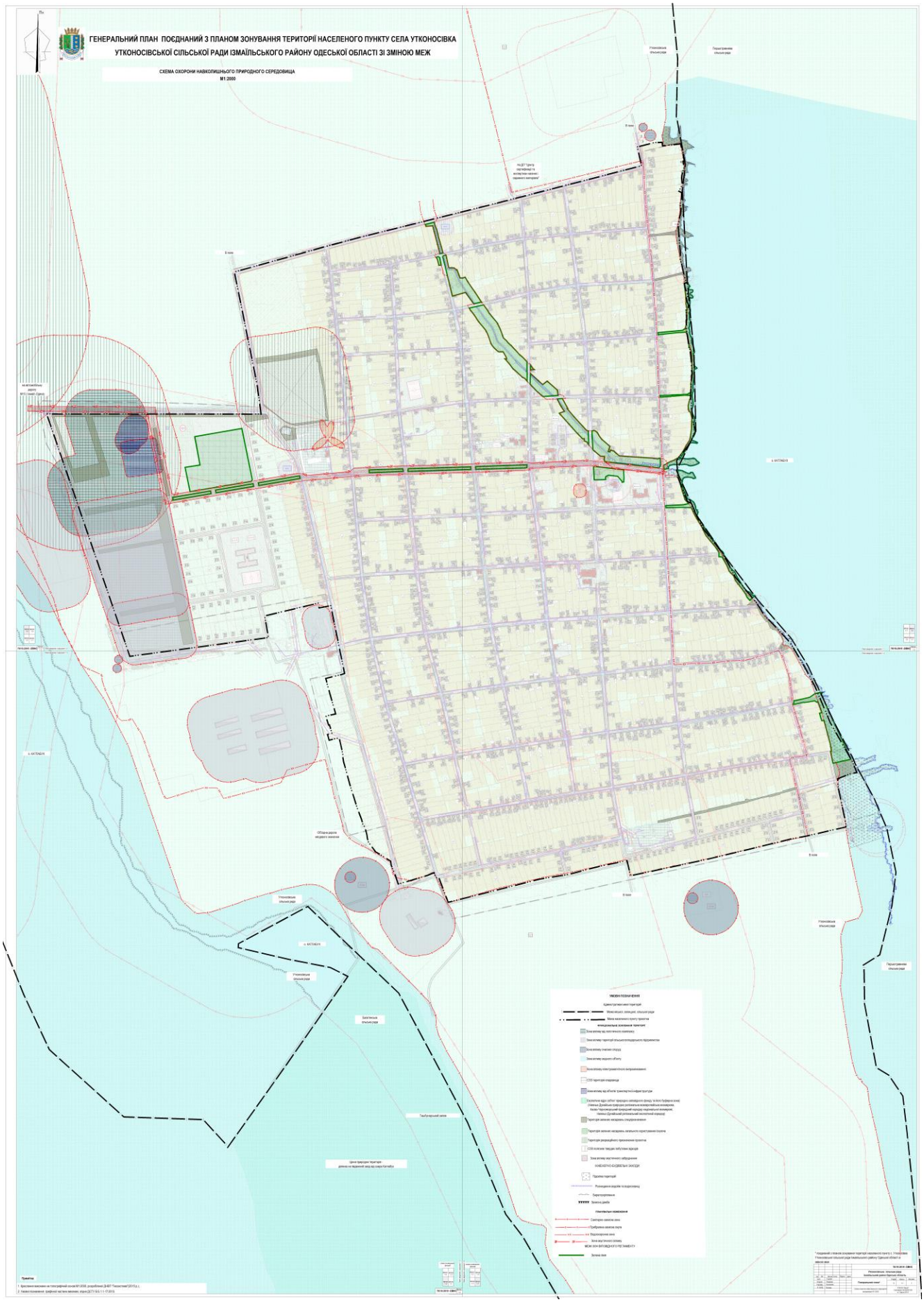

Рис. 17. Карта шуму

Ландшафтно-планувальні заходи:

Формування планувальної структури села з урахуванням особливостей ландшафту:

- поліпшення стану і збереження існуючих, а також улаштування нових зелених насаджень зі створенням «комплексної» зеленої лінії у межах села Утконосівка;

- проведення інвентаризації системи зелених насаджень у відповідності до вимог п. 6.8 «Правил утримання зелених насаджень міст та інших населених пунктів»;

- формування локальних місць рекреаційного використання з їх благоустроєм та ландшафтною організацією (дендрологічний склад, малі архітектурні форми);

- залучення громадськості до відтворення зелених зон села;

- формування санітарно-захисних зон (озеленення, благоустрій) комунальних та промислових об'єктів на території села;

- формування єдиної системи контрольно-спостережних постів системи моніторингу навколишнього середовища (житлова зона, рекреаційна зона, промислова зона, акваторія).

У межах розробки містобудівної документації – генерального плану поєднаного з планом зонування території села Утконосівка Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області зі зміною меж відсутні об'єкти природно-заповідного фонду та території, зарезервовані до подальшого заповідання.

Але, на північному сході територія села Утконосівка Ізмаїльського району Одеської області межує з територією, зарезервованою до наступного заповідання з умовною назвою «Катлабузькі плавні» загальною площею 6000 га.

Територія, зарезервована до наступного заповідання з умовною назвою **«Катлабузькі плавні»** - це природний комплекс, що входить в систему водно-болотних угідь придунайського регіону. Тут збереглась значна кількість рідкісних видів флори і фауни.

Проєктними рішеннями дійсного проєкту та проєктів регіональної містобудівної документації необхідно запланувати розробку проєкту організації території та регіонального ландшафтного парку «Ізмаїльські плавні», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів. Проєкт узгодити та затвердити в установленому порядку.

Відповідно до Регіональної схеми формування екологічної мережі Одеської області, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 20.05.2011 року №136-VI, територія населеного пункту Утконосівка входить до Нижньо-Дунайського природного регіону всеєвропейської екомережі, Азово-Чорноморського природного коридору національної екомережі та Нижньо-Дунайського регіонального екологічного коридору.

Відповідно до проєктних рішень Схеми планування території Ізмаїльського району Одеської області, еколого-містобудівним заходом щодо оздоровлення навколишнього природного середовища у напрямку об'єктів ПЗФ є розроблення та створення екологічного каркасу території, як частини регіональної мережі району.

Вибір території для промислового та громадського будівництва – був важливою задачею при розпланувaнні території населеного пункту. При цьому для визначення розмірів таких територій, були використані орієнтовні дані щодо розмірів майданчиків найбільш типових для підприємств різних галузях промисловості, а також норми потреб в сельбищних територіях в залежності від розрахункової чисельності населення, прийнятої щільності та забезпеченості житловою площею. Також, був проведений аналіз територій існуючих підприємств, що розташовані за межами села Утконосівка.

З огляду на те, що існуюча промислова зона в межах населеного пункту села Утконосівка, створює певні обмеження на житлову та громадську забудову, в подальшому - підлягає модернізації (застосування нових технологій та обладнання, у тому числі очисного устаткування) з метою знешкодження негативного впливу від промислових підприємств.

Також, планується створення системи озелених територій вздовж безіменного струмка і вздовж вулиці Паркова.

Система озеленення також відображає природні й містобудівні особливості населеного пункту. Проєктним рішення передбачається утворення окремих ділянок зелених насаджень у єдину систему зі створенням «комплексної» зеленої лінії. Обмеження, що регламентуються на цих територіях, визначені у плані зонування території, що виконаний у складі генерального плану населеного пункту Утконосівка.

Таким чином, система зелених насаджень сприяє організації єдиної планувальної структури населеного пункту, виявляє й підтримує розвинену архітектурно – планувальну організацію сільського центру.

Загальносільський парк активного відпочинку з розміщенням спортивно-оздоровчого комплексу планується розмістити на території новоутвореної рекреаційної зони між вулицями Проєктна 1 та Проєктна 2.

Короткочасний відпочинок на березі озера Катлабух – спланова рішеннями Схеми планування території Ізмаїльського району на території Багатянської сільської ради.

Довготривалий відпочинок на березі озера Катлабух – спланова рішеннями Схеми планування території Ізмаїльського району на території Багатянської та Першотравневої сільських рад.

Довготривалий та короткочасний відпочинок на береговій лінії озера Катлабух в межах Утконосівської сільської ради не передбачено, згідно рішення Схеми планування території Ізмаїльського району.

Захисні насадження спеціального призначення висаджують в санітарно-захисних зонах, що плануються між сельбищною та виробничою зонами, ділянках вздовж магістралей, в межах санітарно-захисної зони кладовищ традиційного поховання. Територія, що потрапляє в межі санітарно-захисних зон, використовується для посіву технічних культур та повторне використання для виробничих потреб.

Згідно табл. 8.1 ДБН Б.2.2-12:2019 нормативний показник озеленення на 1 людину складає не менше 14,0 м². Відповідно до прийнятих проєктних рішень, вищевказаний показник складатиме на кінець розрахункового строку - 19,5 м²/особу.

Таблиця 7.2. Перелік озеленених територій

Номер з/п	Перелік ділянок	Розрахунковий строк		
		територія, га		
		Озеленені зони та елементи природного ландшафту	Озеленення санітарно-захисних зон	Зони масового короткочасного і тривалого відпочинку (сквери, парки, озеленені території, рекреація)
В проєктних межах населеного пункту				
1	Ділянки озеленення загального користування –сквер на розі вулиць Ізмаїльська і Гагаріна	-	-	0,18
2	Ділянки озеленення загального користування –сквер «Дружби» на розі вулиць Паркова і Михайлівська	-	-	0,4
3	Ділянка рекреаційного призначення в районі проєктного житлового кварталу по вул. Паркова	-	-	4,0
4	Ділянки озелення загального користування по вул..Паркова (бульвар)	-	-	0,52
5	Ділянка озеленення загального користування вздовж балки (заходи зі збереження водного об'єкту-безіменний струмок)	-	-	4,26
6	Ділянка озеленення спеціального призначення вздовж озера Катлабух (заходи зі збереження берегової лінії)	-	8,38	-
7	Ділянка озеленення спеціального призначення біля кладовища традиційного поховання, що підлягає закриттю	-	0,78	-
8	Ділянка озеленення спеціального призначення навколо виробничих об'єктів	-	3,39	-

9	Ділянка озеленення спеціального призначення вздовж автомобільної дороги загального користування О161010	-	0,98	-
10	Ділянка озеленення спеціального призначення навколо об'єкту інженерної інфраструктури на розі вулиць Ізмаїльська і Молодіжна	-	0,15	-
11	Ділянки озелення загального користування вздовж озера Катлабух	-	-	1,88
	Разом:	**-**	**17,94**	**11,24**

Стосовно санітарного очищення населеного пункту

Для сільських населених пунктів необхідно передбачати двоетапну технологію транспортування побутових відходів на підприємства з оброблення (перероблення), знешкодження, захоронення та утилізації, пункти відбору вторинної сировини та сміттєсортувальні пункти. Влаштування місць складування або зберігання побутових відходів, небезпечних відходів у складі побутових та інших відходів, що є джерелами забруднення атмосферного повітря пилом, шкідливими речовинами, допускається з дозволу місцевих органів державної виконавчої влади, органів місцевого самоврядування при додержанні нормативів екологічної безпеки та забезпеченні можливості їх подальшого господарського використання.

З північного заходу за межами населеного пункту Утконосівка в наявності один паспортизований полігон твердих побутових відходів (в межах встановлених планувальних обмежень відсутня житлова та громадська забудова).

Існуючий полігон твердих побутових відходів не відповідає санітарно-гігієнічним вимогам та вимогам ДБН В.2.4-2-2005 «Полігони твердих побутових відходів»: відсутня огорожа, дезбар'єри, порушено обвалування, під'їзні шляхи не впорядковані та засмічені, відсутнє тверде покриття.

Згідно проєктних рішень генерального плану населеного пункту Утконосівка, збір твердих побутових відходів передбачено здійснювати на території існуючого полігону твердих побутових відходів,з подальшим вивезенням на підприємство промислової території близ міста Ізмаїл.

Місце розташування полігону твердих побутових відходів– 441 м на північний захід від проєктної межі населеного пункту Утконосівка. Санітарно-захисна зона об'єкту зі сторони населеного пункту Утконосівка – витримана. В межах території населеного пункту житлова та громадська забудова відсутня.

Проєкт на улаштування полігону відсутній. Тому необхідним є якнайшвидше розроблення проєкту з наступними вимогами: полігон повинен бути впорядкованим, забезпеченим всіма необхідними комунікаціями, огородженим. Вздовж периметра мати огорожу, передбачити господарську зону. На виїзді з сміттєприймального пункту є дезінфікуюча зона, обладнана залізобетонним резервуаром нормативних розмірів.

Резервуар заповнюється дезінфекційними розчином та тирсою. На території господарської зони знаходяться адміністративно-побутова будівля, контрольно-пропускний пункт, гараж з майстернями, пожежні резервуари та інші споруди згідно ДБН В.2.4-2-2005.

На території населеного пункту Утконосівка підприємства, які здійснюють збирання ТПВ відсутні. Збиранням та вивезенням твердих побутових відходів у районному центрі - місті Ізмаїл реалізується підприємством–перевізником: Комунальне підприємство КП «Житсервіс». При розробленні схеми санітарної очистки населеного пункту Утконосівка, необхідним буде налагодження роботи з транспортування ТПВ до полігону.

Рішення щодо розташування санітарного очищення території населеного пункту, щодо якого розробляється містобудівна документація, узгоджене з проєктними рішеннями Схеми планування території адміністративного району та області вцілому (близ м. Ізмаїл планується розмістити підприємство промислової переробки відходів з санітарно-захисною зоною 500 м в межах території існуючого сміттєзвалища), а також з пропозиціями до «Загальнодержавної програми поводження з відходами в Україні». На подальших стадіях проєктування та остаточне розміщення таких підприємств вирішується після розробки спеціалізованих схема санітарного очищення, інвестиційних пропозицій, екологічного аналізу та техніко-економічних обгрунтувань.

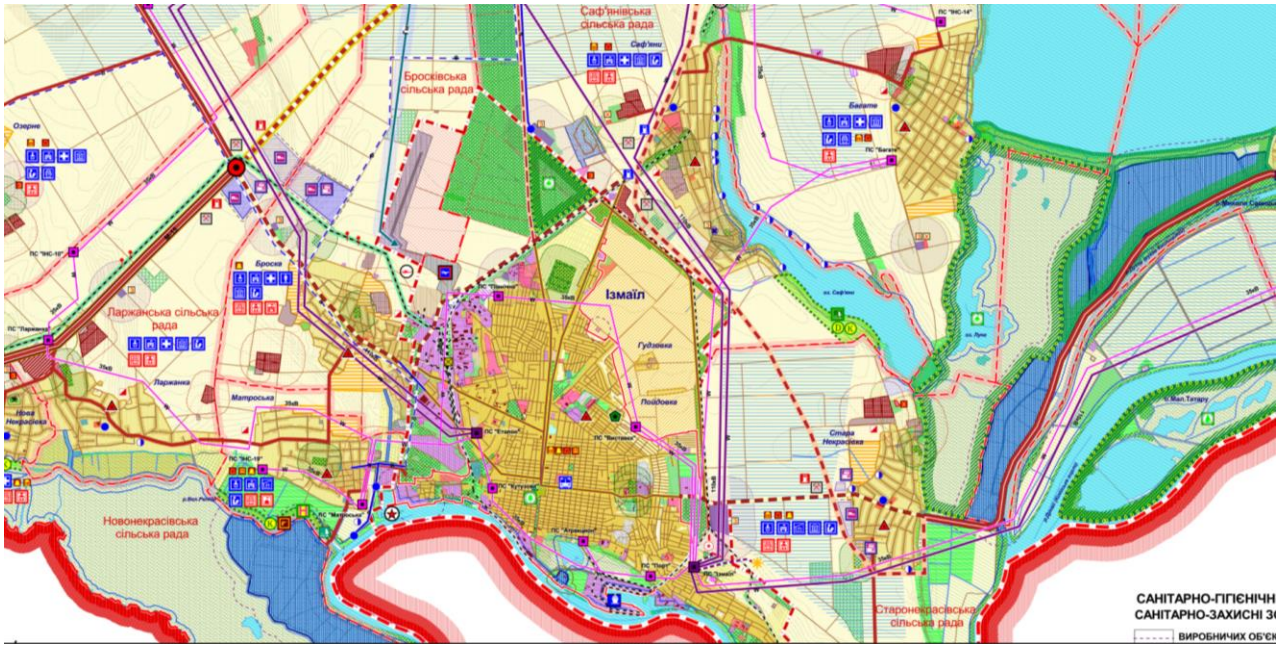

Рис. 18. Викопіювання зі схеми планування Ізмаїльського району Одеської області Схема розміщення підприємств промислових відходів

8. ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ)

У контексті стратегічної екологічної оцінки генерального плану населеного пункту Утконосівка з метою огляду альтернативних проєктних рішень і їх екологічних наслідків було прийнято два сценарії, а саме:

- **«Нульовий»** (за відсутності розвитку проєкту). При гіпотетичному «нульовому» сценарії не складається і не затверджується містобудівна документація і припиняється здійснення вже розпочатого генерального плану населеного пункту Утконосівка. Цей сценарій може розумітися, як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля. Отже, приходимо до висновку, що при «нульовому» варіанті подальший стабільний розвиток населеного пункту є очевидно проблематичним, і ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів, хаотичної забудови та погіршення сільського ландшафту в цілому.

- **Порівняння** проєкту «Генеральний план поєднаний з планом зонування території зі зміною меж села Утконосівка Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області» з попередньо-розробленою містобудівною документацією - «Проект планування та забудови с. Утконосівка» був розроблений проєктним інститутом ДП «ЦИВІЛЬБУДПРОЕКТ» та затверджений у 1991 році. Оцінка зосереджувалася переважно на виявлених відмінностях у функціональному використанні деяких територій, а також на територіях, містобудівне освоєння яких ще не реалізовано. Розгляд цієї альтернативи грунтується на порівнянні оцінених впливів на навколишнє середовище в результаті зміни функціонального використання відповідних ділянок перспективної забудови. Порівняння альтернатив показало, що, у разі незатвердження проєкту «Генеральний план поєднаний з планом зонування території села Утконосівка Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області зі зміною меж», не будуть враховані заходи щодо збереження та охорони навколишнього природного середовища, з причин відсутності їх передбачення у попередньо-розробленій містобудівній документації «Проект планування та забудови села Утконосівка». Тому, необхідним є перегляд проєктних рішень, враховуючи менший їх ступінь містобудівного навантаження на природне середовище.

Серед ускладнень, що були виявлені під час проведення процедури стратегічної екологічної оцінки, можна виділити наступне:

- відсутність офіційних статистичних даних щодо стану здоров'я населення окремо по населеному пункту Утконосівка та Ізмаїльському району;
- обмежений рівень сприяння обласних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, в наданні вихідних даних для виконання стратегічної екологічної оцінки документів державного планування.

9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення відповідно до ст. 17 ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку».

Оцінка фактичного впливу здійснюється на підставі та з урахуванням результатів моніторингу стану навколишнього природного середовища щодо реалізації пропозицій Генерального плану у тому числі щодо господарської діяльності.

Моніторинг впливу на довкілля є обов'язковою умовою при здійсненні планованої діяльності.

Для органу місцевого самоврядування:

Проведення моніторингу (система постійного спостереження) виконання пропозицій документу державного планування включатиме накопичення інформації:

- щодо зміни показників чисельності населеного пункту;
- щодо обсягів житлового будівництва при досягненні показників житлової забезпеченості;
- щодо забудови територій громадського призначення та забезпеченості населення закладами і установами громадського призначення;
- щодо розвитку інженерної та транспортної інфраструктури із будівництвом централізованого водопостачання, централізованого каналізування, очисних споруд поверхневих стоків та господарсько-побутової каналізації, реконструкції дорожнього покриття при дотриманні параметрів поперечного профілю вулично-дорожньої мережі;
- щодо забезпеченості населення територіями рекреаційного призначення із дотриманням нормативного показника озеленення населеного пункту;
- щодо дотримання пропозицій документу державного планування по розвитку виробничих, виробничо-складських об'єктів, сільськогосподарських підприємств у тому числі щодо їх перепрофілювання;
- щодо дотримання параметрів містобудівних обмежень при забудові території (ПЗС, СЗЗ, зон санітарної охорони об'єктів водозабору);
- щодо стану здоров'я населення населеного пункту тощо, що дозволить виявити недоліки і порушення, які негативно впливають на комфортність проживання населення, обґрунтувати і визначити заходи по їх усуненню.

При моніторингу необхідно здійснювати контроль щодо виконання заходів реалізації пропозицій документу державного планування щодо:

- охорони атмосферного повітря;
- охорони водного басейну;
- охорони ґрунтів;
- впливу фізичних факторів на навколишнє середовище (шум та електромагнітне випромінювання);
- дотримання ландшафтно-планувальних заходів.

Моніторинг виконання пропозицій документу державного планування можливо здійснювати за показниками у тому числі, що приведені нормативними документами, а саме:

- відсоток (%) площі території природно-заповідного фонду (га) від площі території населеного пункту (га);
- площа територій зелених насаджень спеціального призначення (га);
- відсоток (%) площі озелененої території загального користування (га) від площі території населеного пункту (га);
- ступінь дотримання нормативного показника озеленення на одну особу (м2/чол.);
- розроблення проектів землеустрою щодо встановлення меж і території водного фонду із винесеннях їх в натуру (шт.);
- кількість виробничих, виробничо-складських об'єктів, сільськогосподарських підприємств щодо забезпечені документацією із встановлення СЗЗ та ступінь їх реалізації (шт./шт.);
- ступінь забезпечення централізованим водопостачанням із влаштуванням лічильників (садибна – забудова – % від загальної кількості будинків; багатоквартирна забудова - % від загальної кількості будинків, громадська забудова – за списком наявності громадських будівель);
- ступінь забезпечення централізованою каналізацією (садибна – забудова – % від загальної кількості будинків; багатоквартирна забудова - % від загальної кількості будинків, громадська забудова – за списком наявності громадських будівель);
- обсяг водоспоживання, м3/рік;
- обсяг стічних вод господарсько-побутової каналізації, м3/рік;
- обсяг утворення побутових відходів, тон/рік;
- обсяг відсортованих побутових відходів, % тон/рік від загального обсягу відходів;
- розвиток мереж та споруд централізованого водопостачання, км/рік; споруди/рік;
- розвиток мереж та споруд централізованого водовідведення, км/рік; споруди/рік;
- забезпечення спорудами системи дощової каналізації, споруди/рік;
- забезпеченість централізованого вивезення побутових відходів (кількість осіб, згідно договорів/загальна кількість населення населеного пункту);
- розвиток вулично-дорожньої мережі (реконструкція дорожнього покриття – км/рік);
- обсяг території щодо якої реалізовані заходи з інженерного захисту території, га/рік;
- кількість випадків захворюваності дитячого та дорослого населення на хвороби органів дихання, кількість випадків/рік.

Керуючись принципами місцевого самоврядування зобов'язати всіх суб'єктів господарювання в межах населеного пункту надавати інформацію для моніторингу виконання заходів реалізації пропозицій документу державного планування щодо:

- охорони атмосферного повітря (обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних і пересувних джерел, тон/рік; кількість проб стану атмосферного повітря середньодобових та максимальних разових концентрацій забруднюючих речовин у повітрі з перевищенням відповідних ГДК, % від загальної кількості проб/день, проб/місяць, проб/рік);
- охорони водного басейну (кількість проб якості питної води з централізованих джерел водопостачання, що не відповідають санітарним нормам, % від загальної кількості проб/день, проб/місяць, проб/день);
- охорони ґрунтів (за хімічним та бактеріологічними показниками).

Здійснення моніторингу впливів на довкілля щодо реалізації пропозицій документу державного планування, у тому числі на здоров'я населення, за запропонованими показниками із введенням щорічної звітності, дасть можливість своєчасно виявляти порушення і недоліки, відхилення від нормативних показників та своєчасно опрацьовувати заходи та терміни по їх усуненню, складати звіти та інформувати мешканців населеного пункту про стан реалізації містобудівної документації.

Для юридичних і фізичних осіб,
що здійснюють свою діяльність на території населеного пункту

- проведення щорічного контролю якості повітря, об'єктів що здійснюють викиди, на межі санітарно - захисної зони та найближчої житлової забудови (згідно нормативних показників).

Щодо існуючої АЗС. Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процессі прийняття рішень про впровадження планової діяльності, визначеної частинами другою та третьою статі третьої. Така планована діяльність підлягає оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планової діяльності.

- проведення щорічного моніторингу якості використовуваної води та стічних вод, обстеження водозабірних споруд (згідно нормативних показників);
- контроль за дотриманням допустимих рівнів і тривалості дії шуму (згідно нормативних показників).

Інформаційна взаємодія

Суб`єктами ДСМД створені, або розробляються відомчі бази даних моніторингової інформації. Існуюча система інформаційної взаємодії відомчих підсистем моніторингу довкілля передбачає обмін інформацією на загальнодержавному та регіональному рівнях. Організаційна інтеграція суб`єктів моніторингу довкілля на всіх рівнях здійснюється Мінприроди та його територіальними органами.

Для упорядкування процесу обміну інформацією за показниками та термінами надання екологічної інформації між Мінприроди та суб'єктами ДСМД укладено двохсторонні угоди про співробітництво у сфері моніторингу навколишнього природного середовища, до яких розроблені відповідні регламенти обміну екологічною інформацією.

Оперативна моніторингова інформація передається територіальними органами суб'єктів ДСМД до регіональних центрів моніторингу довкілля, або державних управлінь охорони навколишнього природного середовища в регіонах. Узагальнена аналітична інформація надається міністерствами та відомствами-суб'єктами ДСМД Мінприроди. Отримані дані передаються до Інформаційно - аналітичного центру Мінприроди та накопичується у банках екологічних даних.

На основі отриманої щомісячної та щоквартальної інформації Мінприроди видається інформаційно – аналітичний огляд „Стан довкілля в України", який розповсюджується серед заінтересованих користувачів. Функціонування Інформаційно-аналітичного центру Мінприроди забезпечує інформаційний обмін з регіональними центрами моніторингу довкілля, суб'єктами державної системи моніторингу довкілля, створення уніфікованого банку екологічних даних, проведення комплексного аналізу стану довкілля, тощо.

Постановою Кабінету Міністрів України від 05.12.2007 № 1376 затверджено Державну цільову екологічну програму проведення моніторингу навколишнього природного середовища.

Програма спрямована на поєднання зусиль усіх суб`єктів системи моніторингу щодо виключення дублювання та включення додаткових функцій з моніторингу, створення єдиної мережі спостережень після оптимізації її елементів та програм спостережень, вдосконалення технічного, методичного, метрологічного та наукового забезпечення функціонування єдиної мережі спостережень. З метою забезпечення інтеграції інформаційних ресурсів суб`єктів системи моніторингу довкілля передбачено створення та забезпечення функціонування єдиної автоматизованої підсистеми збору, оброблення, аналізу і збереження даних та інформації, отриманих в результаті здійснення моніторингу.

В межах Державної цільової екологічної програми проведення моніторингу навколишнього природного середовища, у тому числі, передбачено розширення мережі автоматизованих постів спостережень за забрудненням атмосферного повітря в екологічно небезпечних населених пунктах.

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

З огляду на географічне положення населеного пункту Утконосівка транскордонні наслідки реалізації проєктних рішень містобудівної документації для довкілля, у тому числі здоров'я населення, не очікується.

11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Документація з просторового планування виконана на підставі: рішення Утконосівської сільської ради №448/VII від 18 квітня 2019 р.; завдання на розроблення генерального плану населеного пункту Утконосівка Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області затвердженого від 25.11.2019 р.

Оновлення містобудівної документації обумовлене необхідністю вирішення поточних питань забудови населеного пункту Утконосівка.

Генеральний план населеного пункту є основним видом містобудівної документації на місцевому рівні.

Містобудівна документація оновлюється у зв'язку з необхідністю розвитку нової житлової забудови, закладів культурно-побутового обслуговування населення, покращення існуючого функціонального зонування території населеного пункту, удосконалення вулично-дорожньої мережі та інженерної інфраструктури; приведення містобудівної документації у відповідність із вимогами законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, державних стандартів і правил та у відповідності до ст. 16 ЗУ «Про регулювання містобудівної діяльності».

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», містобудівна документація підлягає стратегічній екологічній оцінці в порядку, встановленому Законом України "Про стратегічну екологічну оцінку". Розділ "Охорона навколишнього природного середовища", що розробляється у складі проєкту містобудівної документації, **одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку, який має відповідати вимогам Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку".**

Генеральним планом визначені потреби в територіях для забудови, межі перспективного розвитку населеного пункту, межі функціональних зон, розміщення об'єктів культурно-побутового, житлового та промислового призначення, розміщення нових озеленених територій загального користування, загальний стан довкілля населеного пункту та заходи щодо поліпшення екологічного й санітарно-гігієнічного стану населеного пункту, транспортної та інженерної інфраструктури, заходи щодо санітарного очищення території, заходи щодо охорони об'єктів культурної спадщини.

З метою більш ефективного використання територіальних ресурсів реалізація планів садибного житлового будівництва здійснюється частково за рахунок: реконструкції існуючої садибної забудови зі знесенням амортизованого житлового фонду. Також, освоєнню під сельбищну територію підлягають вільні від забудови території населеного пункту, що входять в межі населеного пункту.

Безперебійний рух транспорту і пішоходів на вулицях населеного пункту забезпечують дорожньо-транспортні споруди – наземні пішохідні переходи.

На перспективу для освоєння значних транспортних потоків і забезпечення умов безпеки руху автотранспорту передбачено проведення значних робіт з реконструкції та ремонту окремих ділянок доріг, планування нових житлових вулиць та проїздів, а також будівництво нових доріг за напрямком транспортних коридорів.

Активне зростання рівня автомобілізації легкового автотранспорту найближчим часом призведе до вичерпання, певною мірою, пропускної спроможності магістралей, і це обумовлює новий підхід до проєктування вуличної мережі: відведення транзитних транспортних потоків, створення вуличної мережі в обхід центру населеного пункту, організація одностороннього руху транспорту.

При розробленні генерального плану населеного пункту були враховані раніше розроблена містобудівна документація, зокрема «Проект планування та забудови с. Утконосівка» , розроблений проєктним інститутом ДП «ЦИВІЛЬБУДПРОЕКТ» та затверджений у 1991 році."Схема планування території Одеської області" (затверджена від 24.04.2013р.) (розробник - проєктний інститут ДП УДНДІП “Діпромісто”); „Схема планування території Ізмаїльського району Одеської області”(затверджена від 08 жовтня 2015 року рішенням Ізмаїльської районної державної адміністрації №559-VI, розробник – ТОВ «Авіаційний розрахунковий центр»), згідно інформації Ізмаїльської районної державної адміністрації.

Основні принципові рішення Генерального плану населеного пункту:

- зміна межі населеного пункту за рахунок земель запасу Утконосівської сільської ради;
- освоєння вільних територій в межах населеного пункту під житлову та громадську забудову;
- вирішеня питання централізованого водопостачання населеного пункту;
- створення території інженерної інфраструктури з улаштуванням ділянок локальних очисних споруд побутової каналізації та очисних споруд дощової каналізації;
- виконання комплексних інженерних вишукуваннь для розроблення проєктної документації щодо реалізації комплексу заходів інженерного захисту територій від підтоплення та затоплення;
- реконструкція кварталів існуючої житлової садибної забудови;
- створення кварталів нової житлової садибної;
- благоустрій та упорядкування нових озеленених територій загального користування;
- збереження існуючої озелененої території загального користування;
- створення територій історико-культурного призначення під існуючими об’єктами культурної спадщини;
- створення площі рекреаційних зон, шляхом утворення нових на вільних від забудови, розпланування території парку в районі новоствореного житлового кварталу садибної забудови;

- оптимізації розмірів санітарно-захисних зон (далі – СЗЗ) сільськогосподарських промислових об'єктів, шляхом модернізації, відновлення, реконструкція та переоснащення;
- створення нових територій сільськогосподарських промислових об'єктів;
- створення нових територій об'єктів комунального призначення;
- вирішення питань щодо санітарного очищення території населеного пункту;
- розширення мережі транспортної інфраструктури (мережа нових вулиць та проїздів).

Враховуючи вимоги Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», проєкт державного планування та звіт про СЕО підлягають здійсненню стратегічної екологічної оцінки.

Порушення вимог розповсюдження санітарно-захисних зон стосується:
Виробництва борошна та зернових відходів, виробництва макаронних виробів, цеху по виробництву макаронних виробів, коконосушильного цеху, виробництва хлібобулочних виробів, цегляного заводу, підприємства по технічному обслуговуванню с/г машин, сільськогосподарського підприємства з ремонту та зберігання с/г техніки, кладовища традиційного поховання, що розташовані в межах сельбищної території села Утконосівка.

Згідно інформації Утконосівської сільської ради станом на 01.01.2019р. на території населеного пункту Утконосівка відсутні суб'єкти господарювання, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами.

Інформації щодо незадовільного стану атмосферного повітря території населеного пункту Утконосівка Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області до Департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації не надходило.

Екологічний стан населеного пункту у частині атмосферного повітря можна вважати задовільним. Діючі промислові підприємства, що можуть являти собою об'єкти значного негативного впливу на оточуюче природне середовище, відсутні.

Згідно інформації Державного агенства водних ресурсів України від 28.03.2019 року №427/23/10, на території населеного пункту Утконосівка в наявності об'єкт водного фонду: безіменний струмок. Також, за межами населеного пункту Утконосівка в наявності озеро Катлабух.

За даними Картограми розповсюдження агровиробничих ґрунтів (графічна частина технічної документації Нормативно-грошової оцінки земель село Утконосівка Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області, виконана Державним підприємством «Одеський науково-дослідний та проєктний інститут землеустрою», 2013 рік) визначені основні агровиробничі групи ґрунтів в межах населеного пункту Утконосівка: чорноземи південні важко-суглинкові, чорноземи південні слабозмиті важко-суглинкові, чорноземи південні середньозмиті важко-суглинкові, лучні, чорноземи лучні середньо- і сильно солонцюваті засолені важко-суглинкові, чорноземи намиті важко-суглинкові.

Місця видалення відходів (МВВ), згідно інформації Утконосівськоїсільської ради в наявності: паспортизований полігон твердих побутових відходів 3,0 га, який розташован на

відстані 441 від проєктної межі населеного пункту Утконосівка з північного заходу . В межах встановлених планувальних обмежень відсутня будь-яка забудова.

В межах та за межами населеного пункту Утконосівка в наявності несанкціоновані сміттєзвалища. В межах встановлених планувальних обмежень в наявності житлова, громадська забудова та водні об'єкти.

В населеному пункті відсутні сміттєсортувальні, сміттєпереробні та сміттєспалювальні станції, заводи, або комплекси. Не впроваджено роздільний збір вторинної сировини із побутових відходів.

В межах населеного пункту Утконосівка відсутні місця видалення або утилізації для виробничих відходів. Розміщення малотоксичних промислових відходів на сміттєзвалищах не погоджено в установленому порядку.

Станом на 01.01.2019 року, не числяться підприємства, що мають спеціальні дозволи на користування надрами на території населеного пункту Утконосівка.

В результаті аналізу виявлено, що в населеному пункті відсутні:

- проєкт МВВ, документ щодо введення в експлуатацію, інструкція з експлуатації МВВ, щорічний технологічний план організації робіт із захоронення відходів, не визначена проєктна місткість МВВ;

- не здійснюється приймання і контроль відходів;

- відсутні засоби захисту навколишнього природного середовища МВВ, а також щодо вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату;

- не здійснюються спостереження за станом забруднення навколишнього природного середовища в районі МВВ;

- відсутні данні про обсяги накопичення відходів, клас їх безпеки та небезпечні складники.

Відповідно до інформації Утконосівської сільської ради, на території села Утконосівка худобомогильники відсутні. Але, за межами села біля зернотоку на відстані близько 600 м з південного заходу від існуючих меж в наявності закритий худобомогильник. Рік закриття - 2010.

На території населеного пункту Утконосівка та за його межами, в безпосередній близькості є наявний ряд планувальних обмежень, які суттєво впливають на існуючий стан населеного пункту та можливості його розвитку. При цьому дані обмеження можна поділити на дві умовні категорії:

а) обмеження які існують, зберігаються і будуть впливати на майбутній розвиток і використання територій населеного пункту. До даних обмежень, передусім, слід віднести основні обмежуючі фактори, які принципово впливають на планування населеного пункту і фактично визначають планувальну структуру його на протязі останніх століть. Це обмеження від основних об'єктів промисловості, комунального і складського господарства, основних об'єктів транспорту та інженерної інфраструктури. Такі об'єкти та їх планувальні обмеження зберігатимуться, оскільки мають важливе економічне, соціальне та місто утворююче значення для сталого розвитку населеного пункту.

На даний час на території населеного пункту Утконосівка існують планувальні обмеження у вигляді:

Санітарно-захисних зон:

- від діючого паспортизованого полігону твердих побутових відходів за межами села Утконосівка – 500 м;

- від кладовища традиційного поховання – 300 м.

Охоронних зон:

- від повітряних ліній електропередач 10 кВ – відповідно 10м;
- від газорозподільчого пункту – 15 м;
- від пам'ятки історії місцевого значення - 50 м; від пам'ятки містобудування та архітектури місцевого значення - 50 м; пам'яток археології місцевого значення – 300 м (50,0 м – зона ймовірного розповсюдження культурного шару); об'єктів археології місцевого значення – 300м.

Зон санітарної охорони:

- водопровідних насосних станцій – 30 м;
- станція водопідготовки – 100 м;
-водозабірна споруда -100м;
-каналізаційна насосна станція-15м.

Прибережні захисні смуги:

- від озера Катлабух – відповідно до землевпорядної документації «Проєкт землеустрою зі встановлення водоохоронної зони та прибережної захисної смуги вздовж озера Катлабух на території Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області», що затверджена рішенням Утконосівської сільської ради від 19.12.2014 року №564/VI.
-від струмка- 25м

Водоохоронні зони:

- від озера Катлабух – відповідно до землевпорядної документації «Проєкт землеустрою зі встановлення водоохоронної зони та прибережної захисної смуги вздовж озера Катлабух на території Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області», що затверджена рішенням Утконосівської сільської ради від 19.12.2014 року №564/VI.

б) обмеження які існують, але мають невелике значення для економіки і забезпечення його життєдіяльності і можуть бути ліквідовані, або зменшені для забезпечення планувального розвитку населеного пункту, сталого розвитку і функціонування сільського господарства і громади. Це передусім виробничі та складські об'єкти, розташовані в безпосередній близькості до житлової забудови, де неможливо дотримання нормативних санітарно-захисних зон.

В цьому випадку передбачена зміна виду діяльності підприємства, яка дозволятиме повністю ліквідувати невідповідність санітарно-захисної зони діючим нормам, або дозволить досягнути її прийнятних показників.

При цьому, за можливості, перевагу слід віддавати все таки не ліквідації підприємства та його діяльності, а модернізації виробничого процесу та зменшенню впливу на навколишнє середовище, щоб забезпечити, передусім, збереження робочих місць у населеному пункті та надходження до бюджету від функціонування підприємства.

На даний час на території населеного пункту Утконосівка такі планувальні обмеження представлені у вигляді:

Санітарно-захисних зон:

- від автозаправної станції – 20,0 м;

- від станції технічного обслуговування на 10 постів – 15,0 м;
- від складських приміщень (продовольчі товари) – 50,0 м;
- від логістичного комплексу – 100,0 м;
-від господарських дворів (ремонт, технічне обслуговування та зберігання сільськогосподарських машин та автомобілів) – 100,0 м;
-від холодильників – 50 м.

Охорона оточуючого середовища потребує проведення планувальних, інженерних, економічних, юридичних та інших заходів. Управління системами розселення на основі такого планування надає можливість керувати і природним середовищем територій формування таких систем, домагатися екологічної рівноваги на територіях, в більшому ступені змінених людиною.

При вирішенні проблеми охорони оточуючого середовища планувальники виходять з наступних основних положень: з цілеспрямованого розуміння поставлених задач охорони природи (мається на увазі її раціональна експлуатація для цілей відпочинку, туризму, санітарного захисту або охорони природнього генетичного фонду та ін.); з комплексного розуміння охорони природи, оскільки відновлення природної рівноваги можливе лише шляхом проведення заходів поза рамками відомчих інтересів, що включають питання захисту всього природного комплексу.

У складі генерального плану села Утконосівка Утконосівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області передбачений розділ «Охорона навколишнього природного середовища» (Том 5) (з відповідними графічними матеріалами) відповідно до вимог ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації».

Матеріали екологічно спрямованих регіональних програм, що діють в районі на даний час на території Одеської області реалізується наступні природоохоронні програми:

- Комплексна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в Одеській області на 2014-2019 роки, затверджена рішенням Одеської обласної ради від 21.02.2014 №1021-VI (із змінами);

- Регіональна програма розвитку водного господарства Одеської області на період до 2012 року, затверджена рішенням Одеської обласної ради від 19.09.2013 №882-VI;

- Програма поводження з твердими побутовими відходами в Одеській області на 2013-2017 роки, затверджена рішенням Одеської обласної ради від 04.07.2013-VI;

- Регіональна програма розвитку земельних відносин та охорони земель на 2016-2018 роки, затверджена рішенням Одеської обласної ради від 21.12.2015 №39-VII;